

ส่วนที่ 1

การประกอบธุรกิจ

1 นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค เป็นหนึ่งในผู้นำการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย โดยบริษัทให้บริการโทรคมนาคมด้วยโครงข่ายเทคโนโลยี 4G, 3G และ 2G ที่ครอบคลุมซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศ บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) และบริการโทรศัพท์ทางไกล (International Direct Dialing, IDD) ทำให้ลูกค้าสามารถติดต่อถึงกันได้อย่างทั่วถึงและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ดีแทคให้บริการโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยี 4G โดยใช้คลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ร่วมกับคลื่นความถี่ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ และ 2.3 กิกะเฮิร์ตซ์ บนความร่วมมือกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ ทีโอที ในขณะที่ให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 3G โดยใช้คลื่นความถี่ 850 เมกะเฮิร์ตซ์ (ซึ่งจะถูกเปลี่ยนเป็นคลื่นความถี่ 900 เมกะเฮิร์ตซ์ ภายในสองปีนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช.) ร่วมกับคลื่นความถี่ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ และให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 2G โดยใช้คลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ทั้งนี้ บริษัทให้บริการภายใต้แบรนด์ ดีแทค ซึ่งมีฐานลูกค้าผู้ใช้บริการ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2561 อยู่ประมาณ 21.2 ล้านเลขหมายทั่วประเทศไทย โดยเป็นลูกค้าในระบบเติมเงินประมาณ 15.1 ล้านเลขหมาย และลูกค้าในระบบรายเดือนประมาณ 6.1 ล้านเลขหมาย ในขณะที่ในปี 2561 บริษัทมีส่วนแบ่งทางการตลาดในเชิงรายได้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 23 ลดลงจากเดิมซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 25 เมื่อปี 2560 ในขณะที่บริษัทมีส่วนแบ่งทางการตลาดในเชิงจำนวนลูกค้าอยู่ประมาณร้อยละ 23 ลดลงจากเดิมซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 24 เมื่อปี 2560 เช่นกัน

ในการให้บริการด้วยคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 850 เมกะเฮิร์ตซ์ นั้น บริษัทดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทานในรูปแบบสร้าง-โอน-ดำเนินงาน (Build-Transfer-Operate, BTO) กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (เดิมคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย) โดยสัญญาสัมปทานดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้วในเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด หรือ ดีทีเอ็น ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้เข้าทำข้อตกลงกับ ทีโอที ในการให้บริการไร้สายแบบโรมมิ่งบนคลื่นความถี่ 2.3 กิกะเฮิร์ตซ์ ควบคู่ไปกับการให้บริการด้วยคลื่นความถี่ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ โดยข้อตกลงความร่วมมือกับ ทีโอที จะสิ้นสุดลงในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568 และดีทีเอ็นได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์ จาก กสทช. เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2570 นอกจากนี้ ดีทีเอ็น ได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 900 เมกะเฮิร์ตซ์ ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. ในเดือนสิงหาคม และตุลาคม พ.ศ. 2561 ตามลำดับ และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 900 เมกะเฮิร์ตซ์ ดังกล่าวเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576

นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งการจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมกับบริการโทรคมนาคมของบริษัทช่วยให้ลูกค้าได้รับบริการที่ครบวงจรและได้รับโปรโมชั่นที่มีความคุ้มค่าและหลากหลาย เช่น การได้รับส่วนลดค่าอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่เมื่อลูกค้าสมัครใช้บริการรายเดือนของบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ การนำเสนอโปรโมชั่นร่วมกับอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่มีส่วนช่วยบริษัทในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานสมาร์ทโฟน รวมทั้งสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษฐานลูกค้าเดิมอีกด้วย โดย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2561 บริษัทมีฐานลูกค้าที่ใช้อุปกรณ์สมาร์ทโฟน อยู่ที่ประมาณร้อยละ 78 ของฐานลูกค้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 73 เมื่อปี 2560 ในขณะที่รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์และชุดเลขหมายมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 10 ของรายได้รวมของบริษัท

บริษัทมีเป้าหมายในการนำเสนอบริการดิจิทัลและเพิ่มช่องทางการให้บริการแบบดิจิทัลมากขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการใช้งานบริการอินเทอร์เน็ตและช่วยให้การดำเนินชีวิตของลูกค้าในยุคดิจิทัลมีความสะดวกมากขึ้น รวมทั้งจะช่วยสร้างความความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับบริษัทได้มากยิ่งขึ้น โดยปัจจุบัน ดีแทคได้นำเสนอบริการดิจิทัลควบคู่ไปกับการใช้งานการโทรและการใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไป

ทั้งนี้ บริการดิจิทัลของบริษัทเกิดจากความร่วมมือกับพันธมิตรทั้งในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งโครงการ dtac Accelerate ซึ่งเป็นโครงการที่ช่วยสนับสนุนให้แนวคิดทางธุรกิจถูกพัฒนาเป็นบริการดิจิทัลและเข้าสู่ตลาดได้

1.1 นโยบายในการดำเนินงานของบริษัท

1.1.1 จุดประสงค์ของบริษัท (วิสัยทัศน์)

เชื่อมต่อสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับคุณและสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง

1.1.2 กลยุทธ์

- การเติบโต: เราพยายามที่จะเติบโต เช่นเดียวกับลูกค้าของเรา

เราจะมองหาโอกาสในการเติบโตและสร้างรายได้ในตลาดของเราโดยการเชื่อมต่อลูกค้าของเราด้วยบริการที่ปลอดภัย และเชื่อถือได้ในอนาคต ในการทำเช่นนั้นเราจะมอบประสบการณ์ที่เป็นส่วนตัว เกี่ยวข้องกับบริบท เกี่ยวเนื่องกัน และมีส่วนร่วมอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยให้เรากลายเป็นพันธมิตรที่สำคัญให้กับลูกค้าของเราในขณะที่พวกเขาสนุกกับชีวิตดิจิทัลของพวกเขา หรือในขณะที่บริษัท (ใหญ่และเล็ก) ปรับกระบวนการทำงานของตนเข้าสู่ระบบดิจิทัล

- การลดความซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ: เราพร้อมสำหรับอนาคต

เราพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พร้อมกันนี้ เรายังมอบประสบการณ์การใช้บริการที่ราบรื่น ไร้กังวลแก่ลูกค้าของเรา ตลอดจนสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาวสำหรับธุรกิจ เราปรับกระบวนการทำงานเข้าสู่ระบบดิจิทัลและเพิ่มประสิทธิภาพในการขาย การตลาด และการดูแลลูกค้า เราลดความซับซ้อนของรูปแบบการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพด้านไอทีและเครือข่าย และเรากำลังสร้างขีดความสามารถใหม่

- ทีมแห่งชัยชนะ: เราใช้วิถีการทำงานแห่งอนาคต

เรามุ่งพัฒนาการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ด้วยการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ทำงานร่วมกัน (Collaboration) และคล่องตัว (Agile) เราลงทุนในการเพิ่มขีดความสามารถของพนักงาน ประสบการณ์ และองค์การที่คล่องตัว เราเชื่อในการสร้างจุดแข็งให้กับพนักงานในทุกฝ่ายและทุกระดับ ซึ่งนั่นหมายถึงความแตกต่าง (Diversity) เป็นกุญแจแห่งความสำเร็จขององค์กร

- การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ: เราพัฒนาสังคมสร้าง

เราต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่คนในสังคมไว้วางใจผ่านมาตรฐานทางจริยธรรมอันแข็งแกร่ง ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงานตลอดจนห่วงโซ่อุปทานของเรา พร้อมกับนโยบายด้านความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูลลูกค้า

1.2 การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่สำคัญในปี 2561

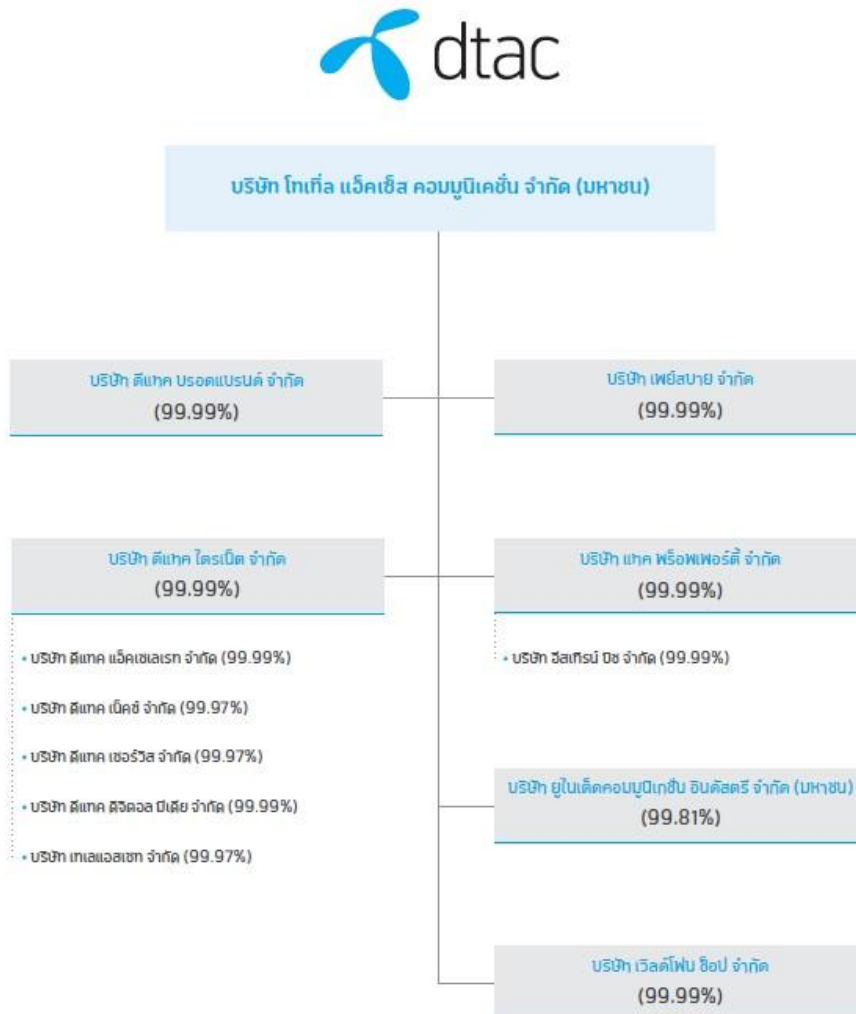
เมษายน 2561	บริษัทย่อยของดีแทค ลงนามในสัญญาการเป็นคู่ค้ากับ ทีโอที ในการให้บริการไร้สายบนคลื่นความถี่ 2300 เมกะเฮิร์ตซ์
มิถุนายน 2561	ดีแทค เริ่มให้บริการไร้สายบนคลื่นความถี่ 2300 เมกะเฮิร์ตซ์ จากความร่วมมือกับ ทีโอที ภายใต้แบรนด์ “dtac Turbo”
สิงหาคม 2561	บริษัทย่อยของดีแทคเป็นผู้ชนะในการประมูลคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ที่จัดโดย กสทช. จำนวน 2 x 5 เมกะเฮิร์ตซ์

- กันยายน 2561
- สัญญาสัมปทานสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่าง ดีแทค และ กสท สิ้นสุดลง
  - ดีแทคได้รับความคุ้มครองจากศาลปกครองให้คงสิทธิใช้คลื่นภายใต้สัญญาสัมปทานเพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องภายหลังสัญญาสัมปทานสิ้นสุดลงต่อไปอีก 90 วัน
  - ดีแทคได้เข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคม และสัญญาการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคม กับ กสท
- ตุลาคม 2561
- บริษัทย่อยของดีแทคเป็นผู้ชนะในการประมูลคลื่นความถี่ 900 เมกะเฮิร์ตซ์ ที่จัดโดย กสทช. จำนวน 2 x 5 เมกะเฮิร์ตซ์
- ธันวาคม 2561
- สิทธิในการใช้คลื่นภายใต้สัญญาสัมปทานตามคำสั่งของศาลปกครองสิ้นสุดลง
  - ดีแทคเริ่มให้บริการบนคลื่น 900 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ภายใต้ใบอนุญาตจาก กสทช.
- มกราคม 2562
- ดีแทคเข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทกับ กสท โดยสัญญาดังกล่าวมีผลผูกพันต่อคู่สัญญาตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุไว้และจะมีผลเป็นการระงับข้อพิพาทต่อไปก็ต่อเมื่อบริษัทได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทแล้ว

รางวัลที่ได้รับในปี พ.ศ. 2561

- **หุ้นยั่งยืนประจำปี 2561 (Thailand Sustainability Investment 2018)** จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- **รายงานความยั่งยืน Recognition ประจำปี 2561** จากสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย ก่อตั้งในปี 2532 เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในคลื่นความถี่ย่าน 850 เมกะเฮิรตซ์ และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ภายใต้สัญญาสัมปทานซึ่งอยู่ในรูปแบบ สร้าง - โอน - ดำเนินงาน (BTO) เป็นเวลา 27 ปี จากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (เดิมคือการสื่อสารแห่งประเทศไทย) สัญญาสัมปทานดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้วในเดือนกันยายน 2561

ในเดือนธันวาคม 2555 บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ดีแทค เนทเวิลด์ จำกัด) หรือ ดีทีเอ็น ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บริษัท ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามเป็นเวลา 15 ปี จาก กสท. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในเดือนเมษายน 2561 ดีทีเอ็น ได้ลงนามในข้อตกลงกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ ทีโอที เพื่อให้บริการไร้สายบนคลื่นความถี่ 2.3 กิกะเฮิรตซ์ และเริ่มให้บริการบนคลื่นดังกล่าวภายใต้แบรนด์ ดีแทคเทอร์โบ (dtac Turbo) เมื่อเดือนมิถุนายน 2561 ข้อตกลงดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในเดือนสิงหาคม 2568

ในเดือนธันวาคม 2561 ดีทีเอ็น ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1.8 กิกะเฮิรตซ์ และ 900 เมกะเฮิรตซ์ เป็นเวลา 15 ปี จาก กสท. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีบริษัทย่อยทั้งสิ้น 12 บริษัท และถือหุ้นในบริษัทร่วม (ตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) จำนวน 2 บริษัท ได้แก่ (1) บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด (หรือ ยูดี) และ (2) บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด* บริษัทยังคงมุ่งมั่นในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และลงทุนในบริษัทย่อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และการบริหารจัดการทรัพย์สินของบริษัทเป็นหลัก นอกจากนี้ บริษัทยังเน้นการลงทุนในกิจการที่สามารถสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาวได้

หมายเหตุ * บริษัท ไม่ได้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเหนือกิจการนี้ ดังนั้น กิจการนี้ไม่ได้มีคุณสมบัติเป็นบริษัทร่วมตามที่แสดงในงบการเงินของบริษัท

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034424	บริการโทรคมนาคม (Wi-Fi) โดยได้รับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง (บริษัทรับโอนกิจการทั้งหมดจากบริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยจดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 และอยู่ระหว่างชำระบัญชี)	175	หุ้นสามัญ	99.99	1,750,000
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034548	ให้บริการโทรคมนาคม	1,160	หุ้นสามัญ	99.99	11,600,000
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034467	ให้บริการด้านโทรคมนาคมและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอุปกรณ์สื่อสาร (จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 และอยู่ระหว่างชำระบัญชี)	100	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	1,000,000
บริษัท ดีแทค แอ็คเซลเรท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 2 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105557065767	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่บริษัท Start-up ในการพัฒนาแอปพลิเคชันต่าง ๆ	15	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	150,000
บริษัท ดีแทค เน็ตส์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105558145985	บริหารและจัดการทรัพย์สิน (จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 และอยู่ระหว่างชำระบัญชี)	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	10,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ดีแทค เซอร์วิส จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105558146019	บริหารและจัดการ ทรัพย์สิน (จดทะเบียนเลิกบริษัท เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 และอยู่ระหว่าง ชำระบัญชี)	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	10,000
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2160 5463-5 โทรสาร +66 2160 5462 เลขทะเบียนบริษัท 0125547001804	ให้บริการชำระเงิน ออนไลน์ บัตรเงินสด บริการชำระเงินทาง อิเล็กทรอนิกส์ และ บริการรับชำระเงิน	200	หุ้นสามัญ	99.99	2,000,000
บริษัท เทเลแอสเซท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105559061246	ให้เช่าเครื่องมือและ อุปกรณ์โทรคมนาคม	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	10,000
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539049038	บริหารสินทรัพย์	1	หุ้นสามัญ	99.99	100,000
บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105532038740	บริหารสินทรัพย์ (บริษัทรับโอนกิจการ ทั้งหมดจาก บริษัท อีส เทิร์น บิช จำกัด เมื่อ วันที่ 1 มกราคม 2562 โดยจดทะเบียนเลิก บริษัทเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 และอยู่ ระหว่างชำระบัญชี)	80	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด)	800,000
บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0107536000871	ระหว่างชำระบัญชี	313.55	หุ้นสามัญ	99.81	434,668,207
บริษัท เวลด์โฟน ซ็อบ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539069969	ระหว่างชำระบัญชี	450	หุ้นสามัญ	99.99	4,500,000
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่นบิช ซิเนส จำกัด* (ยูดี)	เลขที่ 499 หมู่ที่ 3 อาคารเบญจจินดา ถนน กำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาวเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ +66 2953 2222 โทรสาร +66 2953 1269 เลขทะเบียนบริษัท 0105545040951	จัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	200	หุ้นสามัญ	25	20,000,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ศูนย์ให้บริการ คงสิทธิเลข หมายโทรศัพท์ จำกัด	98 อาคารสาทร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ +66 2108 1544 โทรสาร +66 2108 1544 เลขทะเบียนบริษัท 0115553001471	บริการระบบ สารสนเทศและ ฐานข้อมูลกลาง ประสานงานการ โอนย้ายผู้ให้บริการ โทรคมนาคมเพื่อการ คงสิทธิเลขหมาย โทรศัพท์	2	หุ้นสามัญ	20 (โดยดีแทค และ ผ่านบริษัท ดีแทค ไทรเน็ต จำกัด)	20,000

หมายเหตุ * ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 75 ถือหุ้นโดยบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด แม้ว่าบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัทได้ถือ
หุ้นในอยู่อีกร้อยละ 75 นั้นอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัท แต่อย่างไรก็ดี บริษัทเห็นว่าโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของ
บริษัท เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหาร
สินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ อนึ่ง บริษัทมีมาตรการป้องกันการถ่ายทอดทางผลประโยชน์และขั้นตอนในการควบคุม
รายการระหว่างกันอย่างรัดกุม เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการเข้าทำรายการระหว่างกันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ณ วันที่ 23 เมษายน 2561 บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นดังต่อไปนี้

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 40.0
นายวิชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 30.0
นางวรรณนา จิรภิติ	ร้อยละ 15.0
นายสมชาย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 15.0

2 ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 โครงสร้างรายได้

โครงสร้างรายได้ของบริษัทและบริษัทย่อยในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2559		2560		2561	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขายและการให้บริการ						
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	69,252	84.0	68,083	87.0	65,219	87.0
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	12,181	14.8	9,374	12.0	7,769	10.4
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	1,044	1.3	818	1.0	1,992	2.7
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	82,478	100	78,275	100	74,980	100

2.2 ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย โดยบริษัทนำเสนอบริการโทรคมนาคมที่หลากหลาย อาทิเช่น บริการอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Internet), บริการเสียง (Voice), บริการรับส่งข้อความ (SMS/MMS) และ บริการเสริมอื่น ๆ ซึ่งบริษัทดำเนินการร่วมกับผู้ให้บริการเสริมต่าง ๆ เช่น บริการเสียงเรียกเข้าและดิจิทัลคอนเทนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ และบริการข้ามแดนอัตโนมัติทั้งแก่ลูกค้าของบริษัทที่นำโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปใช้งานในต่างประเทศและลูกค้าของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในต่างประเทศที่เลือกใช้โครงข่ายของบริษัทระหว่างพำนักอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งบริษัทได้ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งภายใต้แบรนด์ของบริษัทเองและแบรนด์ชั้นนำระดับโลกต่าง ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทและสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างครบวงจร

บริษัทได้สร้างสรรค์แพ็คเกจค่าบริการและนำเสนอโปรโมชั่นที่หลากหลายเพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกใช้ได้ตรงกับความต้องการมากที่สุด เช่น แพ็คเกจที่บริษัทผนวกบริการอินเทอร์เน็ตและบริการเสียงเข้าด้วยกัน แพ็คเกจบริการเสียงอย่างเดียว แพ็คเกจบริการอินเทอร์เน็ตอย่างเดียว หรือโปรโมชั่นที่ลูกค้าซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์พร้อมแพ็คเกจค่าบริการซึ่งให้ความคุ้มค่ากับลูกค้า เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทได้นำเสนอแพ็คเกจเสริมเพิ่มเติมจากแพ็คเกจหลักที่ลูกค้าใช้งานอยู่ประจำเพื่อให้ลูกค้าสามารถปรับแต่งการใช้งานและเพิ่มความคล่องตัวให้กับลูกค้าในแต่ละสถานการณ์ได้มากยิ่งขึ้น เช่น แพ็คเกจเพิ่มปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีให้ลูกค้าเลือกทั้งแบบรายวัน ราย 7 วัน หรือราย 30 วัน เป็นต้น

บริษัทนำเสนอแพ็คเกจบริการใหม่ ๆ ให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองตอบกับสภาพการแข่งขันในตลาดและวิถีสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคดิจิทัล บริษัทได้นำเสนอบริการดิจิทัลต่าง ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพรวมทั้งลดขั้นตอนในการส่งมอบบริการไปถึงผู้ใช้งาน อาทิเช่น บริการ “Line Mobile” ซึ่งเป็นบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ หรือแอปพลิเคชัน “dtac App” สำหรับลูกค้าและแอปพลิเคชัน “dtac One” สำหรับร้านค้า นอกจากนี้ บริษัทได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการดำเนินงานซึ่งช่วยให้บริษัทมีประสิทธิภาพสูงขึ้นรวมทั้งสามารถนำเสนอบริการได้เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับลูกค้าแต่ละรายมากขึ้น นอกจากนี้ บริษัทได้นำเสนอเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยเพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์ดิจิทัลล่าสุด อาทิเช่น VoLTE (Voice over LTE) และ VoWiFi (Voice over WiFi, WiFi Calling) และแอปพลิเคชัน “dtac call” ซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้งานเบอร์โทรศัพท์ได้หลายเบอร์ในเครื่องเดียวกันโดยไม่ต้องใช้ซิม เพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์ใช้งานที่มีคุณภาพและเพิ่มความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มีต่อบริษัท

บริษัทมีช่องทางการให้บริการและจำหน่ายสินค้าที่หลากหลายซึ่งนอกจากการให้บริการผ่านศูนย์บริการของดีแทคซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศแล้ว บริษัทได้พัฒนาช่องทางการขายและให้บริการลูกค้าที่มีความเป็นดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น เช่น เว็บไซต์ของบริษัท แอปพลิเคชัน “dtac app” ที่เพิ่มความสะดวกกับลูกค้าในการเช็คยอดใช้งาน สมัครงาน และชำระค่าบริการผ่านทางหน้าจอสมาร์ทโฟน รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าผ่านร้านค้าบนอินเทอร์เน็ต (e-commerce) เช่น ลาซาด้า เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัททำการประชาสัมพันธ์บริการและผลิตภัณฑ์ของบริษัทในหลายช่องทางโดยเฉพาะทางช่องทางดิจิทัล เช่น ทางเว็บไซต์ของบริษัท www.dtac.co.th หรือทางสังคมออนไลน์ เช่น Line, Facebook และ YouTube เพิ่มเติมจากสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ทั่วไปทางสื่ออื่น ๆ และทางร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย ซึ่งพัฒนาการดังกล่าวจะทำให้ลูกค้าได้สัมผัสประสบการณ์เทคโนโลยีรูปแบบใหม่ที่มีความสะดวกสบาย มีประสิทธิภาพและเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทในการเป็นแบรนด์ดิจิทัลชั้นนำ

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2561 บริษัทให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยเทคโนโลยี 4G, 3G และ 2G ผ่านคลื่นความถี่ที่บริษัทใช้งานอยู่ในปัจจุบัน คือ คลื่นความถี่ย่าน 2.3 กิกะเฮิรตซ์, 2.1 กิกะเฮิรตซ์, 1800 เมกะเฮิรตซ์ และ 850 เมกะเฮิรตซ์ ซึ่งรองรับการใช้งานของลูกค้ากว่า 21.2 ล้านเลขหมาย โดยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้บริการและรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายโดยไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
จำนวนผู้ใช้บริการ (หน่วย : ล้านเลขหมาย)			
ระบบรายเดือน	5.0	5.6	6.1
ระบบเติมเงิน	19.5	17.0	15.1
รวม	24.5	22.7	21.2
	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือนโดยไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (หน่วย : บาท)			
ระบบรายเดือน	519	541	541
ระบบเติมเงิน	151	145	142
รวม	216	230	244

2.2.1 การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบหลักตามกลุ่มลูกค้า ได้แก่ บริการระบบรายเดือนและบริการระบบเติมเงิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(ก) บริการระบบรายเดือน

บริการระบบรายเดือนคือบริการที่ลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่าง ๆ โดยมีลักษณะเฉพาะคือลูกค้าสามารถใช้บริการก่อนแล้วจึงชำระค่าบริการเมื่อครบกำหนดรอบเดือน ทั้งนี้ ลูกค้าที่ต้องการใช้บริการในระบบรายเดือนจะต้องทำการจดทะเบียนโดยกรอกแบบสัญญาขอใช้บริการ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานแสดงตนพร้อมแจ้งที่อยู่สำหรับจัดส่งใบแจ้งหนี้ค่าบริการ

ในปี 2561 ฐานลูกค้าและรายได้จากบริการระบบรายเดือนมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยยังคงแพ็คเกจหลัก “Super Non-Stop” และแพ็คเกจ “Go ใน ลิ้มิต” ซึ่งช่วยเพิ่มฐานลูกค้าที่มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ แพ็คเกจดังกล่าวยังช่วยนำเสนอความคุ้มค่าของแพ็คเกจที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ช่วยให้ดีแทคสามารถควบคุมส่วนลดค่าเครื่องได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ บริษัท

ได้นำเสนอแพ็คเกจที่มีราคาเริ่มต้นในระดับต่ำ รวมทั้งมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลายเพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าเปลี่ยนการใช้งานจากระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือน รวมทั้งมีแคมเปญต่าง ๆ ในช่วงปีที่ผ่านมา เช่น เบอร์มิงคล หรือการนำเสนอแพ็คเกจที่เจาะจงสำหรับลูกค้าแต่ละราย รวมทั้งเปิดตัวแอปพลิเคชัน “dtac call” ซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้งานเบอร์โทรศัพท์ได้หลายเบอร์ในเครื่องเดียวกันโดยไม่ต้องใช้ซิม นอกจากนี้ บริษัทพยายามเพิ่มรายได้โดยนำเสนอบริการเพิ่มเติมสำหรับลูกค้าปัจจุบัน โดยมีการปรับปรุงช่องทางแอปพลิเคชัน dtac เพื่อเพิ่มความสะดวกให้ลูกค้าและทำให้ดีแทคและลูกค้าได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น

บริษัทเน้นสร้างฐานลูกค้าระบบรายเดือนซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับที่สูงและมีระยะเวลาการใช้งานที่ยาวกว่าลูกค้าระบบเติมเงินบริษัทจึงนำเสนอโปรโมชั่นให้ส่วนลดค่าอุปกรณ์โทรศัพท์เมื่อลูกค้าซื้ออุปกรณ์พร้อมสมัครใช้บริการรายเดือนหรือเมื่อลูกค้าเปลี่ยนการใช้งานจากระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือน ทั้งนี้ โปรโมชั่นดังกล่าวยังช่วยในการเปลี่ยนผ่านจากการใช้งานโครงข่ายเทคโนโลยี 2G มาสู่การใช้งานโครงข่ายเทคโนโลยี 4G หรือ 3G ซึ่งให้ประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เหนือกว่า

บริษัทดำเนินกิจกรรมเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ลูกค้าใช้งานกับบริษัทในระยะยาว เช่น โครงการ “Blue Member” สำหรับลูกค้าระบบรายเดือนระดับพรีเมียมที่มียอดค่าใช้จ่ายค่าบริการรายเดือนในระดับสูงหรือใช้บริการของบริษัทมาอย่างต่อเนื่องตามที่กำหนด ในขณะที่บริษัทมีกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์อย่าง “dtac reward” สำหรับลูกค้าระบบรายเดือนอื่น ๆ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้มอบสิทธิประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ส่วนลดจากร้านค้าและร้านอาหาร เป็นต้น

(ข) บริการระบบเติมเงิน

บริการระบบเติมเงินคือบริการที่ลูกค้าจะต้องทำการเติมเงินเข้าไปในซิมการ์ดหรือเบอร์โทรศัพท์ให้เพียงพอ ก่อนจะใช้งาน ทั้งนี้ ผู้ใช้บริการระบบเติมเงินต้องทำการลงทะเบียนแสดงตนตามขั้นตอนที่กำหนดด้วย ซึ่งวิธีการเติมเงินในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทาง เช่น เติมเงินผ่านทางร้านค้าที่เป็นตัวแทน เติมเงินผ่านเครื่องเอทีเอ็ม รวมถึงการเติมเงินทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยข้อดีของบริการระบบเติมเงินคือ ลูกค้าไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับการชำระค่าบริการตามใบแจ้งหนี้ทุกเดือนอย่างลูกค้าระบบรายเดือนโดยลูกค้าระบบเติมเงินสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้โดยเติมเงินตามจำนวนที่ต้องการและใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องตราบเท่าที่ยังมีจำนวนเงินและระยะเวลาการใช้งานเหลืออยู่

ในปี 2561 ฐานลูกค้าและรายได้ในบริการระบบเติมเงินของบริษัทลดลง อันเป็นผลจากการแข่งขันในตลาดและการเปลี่ยนการใช้งานจากระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือน เราจึงพยายามสร้างฐานลูกค้าระบบเติมเงินที่มีคุณภาพ โดยการนำเสนอบริการที่มีความง่ายและไร้ข้อกังวลแทนวิธีการให้ส่วนลดค่าเครื่องที่ใช้กันอยู่ในตลาด นอกจากนี้ เราเสริมสร้างช่องทางการขายที่มีอยู่ปัจจุบันให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นและนำเสนอแอปพลิเคชัน “dtac ONE” ที่สามารถเปลี่ยนรูปแบบการจัดจำหน่ายแบบเดิมไปสู่ช่องทางจำหน่ายแบบดิจิทัล รวมทั้งเป็นอีกหนึ่งช่องทางเพื่อให้มั่นใจได้ว่าดีแทคสามารถเข้าถึงลูกค้าได้อย่างสมบูรณ์แบบ

นอกจากนี้ บริการระบบเติมเงินของบริษัทยังนำเสนอบริการที่เจาะกลุ่มลูกค้าเฉพาะ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคนต่างด้าว และกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเราให้บริการโทรทางไกลระหว่างประเทศในอัตราพิเศษ

ในช่วงปลายปี 2561 บริษัทพยายามเพิ่มการเติมเงินและเพิ่มรายได้ระบบเติมเงินจากลูกค้าที่ใช้งานอยู่ปัจจุบัน ด้วยแคมเปญเติมเงินที่หลากหลาย ช่วยให้ลูกค้าใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างไม่จำกัด เป็นการเน้นย้ำความคุ้มค่าและความไร้กังวลต่อลูกค้า โดยมีการนำเสนอแคมเปญส่วนใหญ่ผ่านช่องทางดิจิทัล

นอกจากการแบ่งผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทยังสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะของบริการและสินค้าได้ดังนี้

(ค) บริการหลัก (Core Service)

บริการหลักประกอบด้วย บริการเสียงและข้อมูล ได้แก่ บริการติดต่อสื่อสารโดยการสนทนาผ่านโทรศัพท์ของลูกค้าไปยังเบอร์โทรศัพท์ปลายทางทั้งที่อยู่ภายในโครงข่ายของบริษัทหรือไปยังเบอร์โทรศัพท์ที่อยู่โครงข่ายอื่น บริการใช้งานอินเทอร์เน็ต บริการส่ง

ข้อความทั้งรูปแบบที่เป็น Short Messaging Service (SMS) และส่งข้อความในรูปแบบภาพเสียง Multimedia Messaging Service (MMS) และบริการดิจิทัลหรือคอนเทนต์ต่าง ๆ เช่น บริการเสียงรอสาย บริการคอนเทนต์ด้านข่าวสารหรือความบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ รายได้จากบริการหลักมีสัดส่วนสูงที่สุดของรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
รายได้จากบริการหลัก (ล้านบาท)	58,696	59,120	58,690
รายได้จากบริการหลักคิดเป็นร้อยละของรายได้รวมจากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย	90.7	91.2	93.1

(ง) บริการระหว่างประเทศ

บริการระหว่างประเทศ ได้แก่ บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) ซึ่งให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัทเมื่อเดินทางไปใช้งานในต่างประเทศ (Outbound) และให้บริการแก่ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่จากต่างประเทศซึ่งเดินทางมายังประเทศไทยและใช้งานโครงข่ายของบริษัท (Inbound) และบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (IDD) ที่ให้ลูกค้าของบริษัทสามารถโทรออกต่างประเทศโดยตรงผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่

สำหรับบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บริษัทให้บริการผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมในการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ โดยได้เปิดให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่านรหัส "004" ไปยังปลายทางในหลายประเทศ

สำหรับบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ลูกค้าของบริษัททั้งในระบบรายเดือนและระบบเติมเงินเมื่อเดินทางไปต่างประเทศจะสามารถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านเครือข่ายผู้ร่วมให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศทั้งบริการเสียงและบริการข้อมูล และมีแพ็คเกจหรือโปรโมชั่นต่าง ๆ ให้เลือก เช่น แพ็คเกจ Non-stop Data Roaming หรือ ซิม Go! อินเตอร์ เป็นต้น

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (ล้านบาท)	1,168	1,162	1,127
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติคิดเป็นร้อยละของรายได้รวมจากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย	1.8	1.8	1.8

(จ) การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่

บริษัทจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ในหลากหลายระดับราคาจากแบรนด์ดังต่าง ๆ โดยได้นำเสนอผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้มากที่สุด ทั้งนี้ การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคในประเทศไทยและช่วยเพิ่มฐานลูกค้าโดยเฉพาะบริการในระบบรายเดือน

บริษัทได้นำเสนอกิจกรรมทางการตลาดหลากหลายรูปแบบเพื่อช่วยให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ประเภทสมาร์ตโฟน เช่น การซื้อผ่อนอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านบัตรเครดิตด้วยอัตราดอกเบี้ย 0% หรือการจำหน่ายเครื่องอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมแพ็คเกจการใช้งานในระบบรายเดือนซึ่งให้ส่วนลดกับลูกค้าในรูปแบบต่าง ๆ

อุปกรณ์สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือหนึ่งให้ผู้ให้บริการต่างใช้เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษฐานลูกค้าเดิมท่ามกลางภาวะการแข่งขันซึ่งอยู่ในระดับสูง และยังเป็นปัจจัยหลักในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาตในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม บริษัทให้ความสำคัญระมัดระวังในการให้ส่วนลดโดยมุ่งทำกิจกรรมให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดบริการระบบรายเดือน

2.2.2 การให้บริการลูกค้า

การให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัทเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บริษัทแตกต่างจากคู่แข่ง ดังนั้น บริษัทจึงเน้นในเรื่องการให้บริการที่เป็นมิตร ดูแลใส่ใจ และให้บริการสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ซึ่งเป็นการตอกย้ำถึงความตั้งใจของบริษัทที่จะให้บริการอันเป็นเลิศและมอบประสบการณ์ที่ดีที่สุดแก่ลูกค้า โดยบริษัทมุ่งให้บริการลูกค้าผ่านรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(1) Call Center

Call Center ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้บริการใหม่ ๆ ตอบข้อซักถามและแก้ไขปัญหาการใช้บริการ เปลี่ยนแปลงประเภทการใช้บริการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้บริการ รับแจ้งปัญหาการใช้บริการโครงข่ายและปัญหาอื่น ๆ รวมทั้งรับแจ้งเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ จากลูกค้า โดยสามารถให้บริการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า เป็นต้น ทั้งนี้ลูกค้าสามารถติดต่อ Call Center ที่หมายเลข 1678 ได้ทั้งจากโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรศัพท์พื้นฐานตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวันไม่มีวันหยุด รวมทั้งสามารถติดต่อผ่านเว็บไซต์ของบริษัท อีเมลหรือทางสังคมออนไลน์ ได้เช่นกัน

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญอย่างยิ่งต่อเป้าหมายการให้บริการที่ดีเยี่ยมแก่ลูกค้า จึงได้นำกลยุทธ์การให้บริการลูกค้าเป็นกลุ่มย่อยมาปรับใช้ โดยจัดแบ่งพนักงานให้บริการออกเป็นกลุ่มเพื่อให้บริการและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในแต่ละกลุ่มและรองรับความต้องการของลูกค้าได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น อาทิ ลูกค้าระบบรายเดือน ลูกค้าระบบเติมเงิน ลูกค้าที่สนใจบริการเสริมต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัทยังได้พัฒนาระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ (Interactive Voice Response System) และดีแทคแอป ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้บริการที่ติดต่อมายัง Call Center สามารถทำรายการบางประเภทได้ด้วยตนเองจากระบบอัตโนมัติที่ได้ตั้งไว้โดยไม่ต้องผ่านพนักงาน เช่น การตั้งค่าโทรศัพท์เพื่อใช้บริการอินเทอร์เน็ตและการสมัครบริการข้อมูลต่าง ๆ หรือสามารถทำรายการผ่านทางดีแทคแอปได้ด้วยตนเอง และเพื่อเป็นการตอบสนองการให้บริการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว บริษัทได้นำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และแชทบอท (Chat Bot) มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการลูกค้าอีกด้วย รวมทั้งบริษัทได้สำรวจความพึงพอใจของลูกค้าและแจ้งข้อมูลระหว่างลูกค้ารอสายพนักงานเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าในการใช้บริการ Call Center มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บริษัทมีการพัฒนาบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเน้นการให้บริการที่ทำให้ลูกค้าใช้บริการได้อย่างสะดวกและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

(2) ศูนย์บริการ

บริษัทมีการพัฒนาศูนย์บริการให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงศูนย์บริการให้มีความทันสมัย บริษัทได้พัฒนาศูนย์บริการเพื่อสร้างประสบการณ์ดิจิทัลไลฟ์สไตล์ ซึ่งลูกค้าจะได้รับประโยชน์และความสะดวกในการใช้บริการ รับคำแนะนำและบริการหลังการขายที่รวดเร็วจากพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี นอกจากนี้ บริษัทได้ใช้ NPS หรือ Net Promoter Score เป็นตัววัดค่าแนวโน้มที่ลูกค้าอยากจะแนะนำบริษัทให้กับเพื่อนหรือคนรอบข้าง เพื่อช่วยให้บริษัทเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาการให้บริการและวิธีการทำงานของพนักงาน Call Center และดีแทคฮอลล์ทั่วประเทศ ซึ่งจะทำให้ลูกค้ารักและรู้สึกผูกพันกับบริษัทมากยิ่งขึ้น จนทำให้ลูกค้าแนะนำให้คนรอบข้างมาใช้บริษัท ซึ่งกระบวนการนี้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการรับฟังปัญหา แก้ไขปัญหา และติดตามผล โดยจะมีการส่งต่อข้อมูลและความคิดเห็นต่าง ๆ ของลูกค้าไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำปัญหามาวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถเข้าใจและดูแลลูกค้าของบริษัทได้อย่างครบวงจรมากที่สุด

(3) การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationship Management, CRM)

เนื่องจากปัจจุบันอัตราส่วนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากรรวมอยู่ในระดับสูงมาก การบริหารความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยบริษัทมุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อรักษาสถานะลูกค้าที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น โดยนอกเหนือจากการนำเสนอ

โปรโมชั่นจูงใจและแคมเปญทางการตลาดต่าง ๆ แล้ว บริษัทมีโครงการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าโดยผ่านกิจกรรมดีแทครีวอร์ด (dtac reward) เพื่อมอบสิทธิพิเศษให้ลูกค้าของดีแทคในกลุ่มต่าง ๆ เช่น ส่วนลดในการซื้อสินค้า เป็นต้น

บริษัทได้พัฒนาโครงการ ดีแทค รีวอร์ด โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ครอบคลุมกลุ่มลูกค้ามากขึ้น ทั้งลูกค้าระบบรายเดือนและลูกค้าระบบเติมเงิน รวมทั้งแบ่งดีแทครีวอร์ดเป็นระดับเงิน, ทอง และบลูเมมเบอร์ เพื่อให้ลูกค้าของดีแทคได้รับสิทธิประโยชน์และประสบการณ์พิเศษในทุก ๆ วัน จากพันธมิตรทั่วประเทศผ่านช่องทางปกติและช่องทางดีแทคแอปพลิเคชัน

บริษัทได้นำเสนอ “บริการใจดี” สำหรับลูกค้าในกลุ่มระบบเติมเงินซึ่งเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการรักษาสถานลูกค้าในระบบเติมเงินที่สำคัญ รวมทั้งช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของการเป็นผู้ให้บริการที่เน้นความคุ้มค่าและเป็นมิตรกับลูกค้า

2.2.3 การพัฒนาด้านโครงข่าย

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานีโครงข่ายในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
จำนวนสถานีฐานของ 2G-1800 MHz	10,827	10,802	10,695
จำนวนสถานีฐานของ 3G-850 MHz	13,025	13,103	12,833
จำนวนสถานีฐานของ 3G-2.1 GHz	15,410	20,415	24,189
จำนวนสถานีฐานของ 4G-2.1 GHz	15,064	19,936	24,049
จำนวนสถานีฐานของ 4G-1800 MHz	6,756	6,924	6,868
จำนวนสถานีฐานของ 4G-2.3 GHz	-	-	12,685

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีจำนวนสถานีฐานเพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่เกิดจากการขยายโครงข่าย 4G และการเพิ่มความต่อเนื่องบนโครงข่ายคลื่นความถี่ 2.1 GHz และการขยายโครงข่าย 4G บนคลื่นความถี่ 2.3 GHz ภายใต้ความร่วมมือกับ ทีโอที เพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานด้านข้อมูลความเร็วสูง เพิ่มประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น

2.3 การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

(ก) กิจกรรมทางการตลาด

บริษัทใช้ชื่อ “ดีแทค” (dtac) เป็นชื่อทางการค้าซึ่งเป็นชื่อที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในประเทศไทย บริษัทเป็นผู้ริเริ่มนำเสนอนวัตกรรมต่าง ๆ ด้านการตลาด รวมถึงการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ บริการ และรายการส่งเสริมการขายใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมทางการตลาดนับเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะสื่อสารให้ลูกค้ารับทราบและเข้าใจในบริการต่าง ๆ ที่บริษัทนำเสนอและตระหนักว่าบริษัทเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจและการดำเนินชีวิตของลูกค้า กิจกรรมทางการตลาดนอกเหนือจากการเปิดตัวผลิตภัณฑ์แล้วยังประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างตำแหน่งทางการตลาด ภาพลักษณ์ขององค์กร และกิจกรรมเพื่อสังคม โดยบริษัททำการสำรวจตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เข้าใจความต้องการของลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้การจัดทำกิจกรรมทางการตลาดมีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น

บริษัทจัดกิจกรรมทางการตลาดกับร้านค้าตัวแทนจำหน่ายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อให้ร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายเข้าใจถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ด้านการบริการ และกลยุทธ์ด้านราคา รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายของบริษัท นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่ตัวแทนของบริษัทไปเยี่ยมร้านค้าเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและตรวจสอบการดำเนินงานและการให้บริการกับลูกค้าของร้านค้าแต่ละรายเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการให้บริการของบริษัท

(ข) ช่องทางการจัดจำหน่าย

บริษัทได้มุ่งเน้นในการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายอย่างต่อเนื่องโดยนำวิธีการทำงานแบบ design thinking และ agile เพื่อช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน บริษัทได้ดำเนินการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับมือถือ (Mobile Application) เพื่อให้เป็นแพลตฟอร์ม (Platform) หลักสำหรับทุกช่องทางการขายในการจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้แทนจำหน่ายของบริษัท และลูกค้า รวมถึงการปรับปรุงการทำงานของพนักงานขายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ แพลตฟอร์มนี้ยังช่วยสร้างประโยชน์หลายอย่างเช่น การนำเสนอสินค้าและบริการให้กับลูกค้าเพื่อตอบสนองความต้องการและรูปแบบการใช้ชีวิตของลูกค้า การลดเวลาในการนำเสนอสินค้าใหม่ออกสู่ตลาด และ การเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารกับตัวแทนจำหน่ายสินค้า

1) ดีแทคฮอลล์

เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและให้บริการที่ครบวงจร บริษัทตั้งใจที่จะเพิ่มประสบการณ์การเลือกซื้อสินค้าให้กับลูกค้า จึงจัดร้านให้ลูกค้าได้สัมผัสและทดลองใช้งานสมาร์ตโฟนรุ่นใหม่ก่อนตัดสินใจซื้อ รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการด้วยระบบจองคิวก่อนมารับบริการที่สาขา และจัดตั้งตู้รับชำระอัตโนมัติ (Payment kiosk) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ต้องการทำธุรกรรมด้วยตนเอง (self-service)

2) ดีแทคเซ็นเตอร์

บริษัทมีร้านดีแทคเซ็นเตอร์ทั่วประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วยร้านที่บริหารงานเอง และร้านที่บริหารงานโดยตัวแทนจำหน่ายภายใต้เครื่องหมายการค้าดีแทค ดีแทคเซ็นเตอร์เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีขนาดเล็กกว่าและให้บริการคล้ายกับดีแทคฮอลล์ อาทิเช่น จำหน่ายโทรศัพท์มือถือ ให้บริการรับจดทะเบียนรายเดือน ให้บริการเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ และเป็นผู้ให้บริการรับชำระค่าบริการ ในปี 2561 ถึงแม้ว่า บริษัทยังคงเดินหน้าพัฒนาการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ต้องการทำธุรกรรมด้วยตนเองมากขึ้น แต่บริษัทยังคงมีรวมถึงแผนการในการกระจายจำนวนดีแทคเซ็นเตอร์เพื่อให้บริการกับลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3) ตัวแทนจำหน่ายขนาดเล็ก “บลูซ็อบ”

บริษัทได้คัดเลือกร้านค้าปลีกที่มีความพร้อมเพื่อให้เป็นร้านค้าที่สามารถจำหน่ายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ ของบริษัท โดยร้านค้าเหล่านี้กระจายตัวอยู่ตามอำเภอหลัก ทั่วประเทศเพื่อตอบสนองต่อการขยายตัวของลูกค้าดีแทคในอนาคต

4) ตัวแทนจำหน่ายดีแทครายย่อย

บริษัทได้ทำการปรับปรุงรูปแบบการบริหารกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีมีบทบาทมากขึ้นในตลาด โดยบริษัทมีตัวแทนจำหน่ายกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ โดยมีทั้งร้านค้ารายย่อยที่ขายซิมการ์ดและร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าดีแทคเติมเงิน โดยช่องทางนี้เป็นช่องทางที่สำคัญและทำให้สินค้ามีความพร้อมในการจัดจำหน่าย สามารถเข้าถึงได้ และอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าของดีแทค

5) ร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม, ร้านธุรกิจค้าปลีกแบบทันสมัย และตัวแทนจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

บริษัทจำหน่ายสินค้าและบริการที่หลากหลาย อาทิเช่น ซิมการ์ด การชำระค่าบริการรายเดือน การเติมเงินมือถือ โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม เช่น ทีซีโฟน เป็นต้น

5.2 ร้านธุรกิจค้าปลีกแบบทันสมัยและร้านสะดวกซื้อ เช่น บิ๊กซี เทสโก้โลตัส แฟมิลีมาร์ท เซเว่นอีเลฟเว่น เป็นต้น

5.3 ตัวแทนจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น บัญชีเติม เงินสบาย แอร์เพลย์ เป็นต้น

สำหรับช่องทางการจัดจำหน่ายนี้ มีทั้งรูปแบบร้านค้าที่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ (human assisted outlet) และรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (self-service) นอกจากนี้ บริษัทยังมีเจ้าหน้าที่การขายของเราเองในร้านค้าที่เป็นร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม และร้านค้าขายอุปกรณ์มือถือ เพื่อให้บริการและให้คำแนะนำลูกค้าอีกด้วย

6) ธนาคาร

บริษัทมีความสัมพันธ์อันดีกับธนาคารรายใหญ่หลายแห่งในประเทศไทยเพื่อให้บริการ การเติมเงินมือถือ และการชำระค่าบริการรายเดือนให้กับลูกค้าของเรา บริการเหล่านี้ให้บริการผ่านสาขาของธนาคาร ตู้เอทีเอ็ม บริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) และบริการธนาคารทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking Application) จากความร่วมมืออันดีระหว่างบริษัทและธนาคารต่าง ๆ ทำให้เราส่งมอบบริการที่สะดวกสบายให้กับลูกค้าผ่านช่องทางสาขาของธนาคารและผ่านตู้เอทีเอ็ม เช่นเดียวกันกับการให้บริการผ่านช่องทางธนาคารทางอินเทอร์เน็ตและธนาคารทางโทรศัพท์มือถือในการจ่ายค่าใช้จ่ายโทรศัพท์รายเดือน

7) การจัดจำหน่ายทางตรง

บริษัทมีทีมงานจัดจำหน่ายตรง (dtac direct sales) เพื่อนำเสนอสินค้าและบริการทั้งระบบเติมเงินและระบบรายเดือนให้เข้าถึงลูกค้าโดยตรง โดยจุดประสงค์ของช่องทางการจัดจำหน่ายตรงเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการซื้อสินค้าและใช้บริการของบริษัท โดยทีมงานดังกล่าวจะเข้าไปขายสินค้าและให้บริการในพื้นที่ที่ร้านค้าปลีกอาจเข้าไม่ถึง และเพื่อให้บริการกับลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่ต้องการทีมงานที่มีทักษะเฉพาะ

8) ดีแทค แอปพลิเคชัน (dtac appliaction) และ ร้านค้า ดีแทค ออนไลน์ (dtac online store)

เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้าดีแทคและสนองความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มมากขึ้นสำหรับการทำธุรกรรมบนมือถือและช่องทางออนไลน์ ดีแทคได้พัฒนาดีแทค แอปพลิเคชันและ ร้านค้า ดีแทค ออนไลน์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งมอบบริการที่รวดเร็วและครอบคลุมสำหรับทั้งลูกค้าระบบเติมเงินและระบบรายเดือน

2.4 ภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการแข่งขัน

2.4.1 ตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปัจจุบันตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีผู้ประกอบการหลัก 3 ราย ได้แก่ เอไอเอส ทู และบริษัท และมีผู้ให้บริการรายย่อย เช่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operator) โดยบริษัทให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ชื่อทางการค้า “ดีแทค” (dtac) ด้วยนโยบายการนำเสนอนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

ในการให้บริการด้านโทรคมนาคมในประเทศไทยนั้น ในช่วงแรก ผู้ประกอบการเอกชนมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านการสื่อสาร โดยเป็นการให้บริการภายใต้สัญญาความร่วมมือการงานกับรัฐวิสาหกิจสองแห่ง ซึ่งปัจจุบันได้แปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว ได้แก่ ทีโอที (เดิมคือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) และ กสท (เดิมคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย) ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านโทรคมนาคมและการให้บริการด้านการสื่อสารไร้สายที่เพิ่มขึ้นในประเทศได้

สัญญาความร่วมมือการงานดังกล่าวมีลักษณะการดำเนินการแบบ “สร้าง-โอน-ดำเนินการ” (Build-Transfer-Operate) โดย ผู้ประกอบการเอกชนในฐานะผู้รับสัมปทานจะเป็นผู้ลงทุนสร้างโครงข่ายพร้อมกับโอนกรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์โครงข่ายภายใต้สัญญาความร่วมมือการงานเหล่านั้นให้แก่หน่วยงานเจ้าของสัมปทาน โดยหน่วยงานเจ้าของสัมปทานให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการเอกชนในการใช้อุปกรณ์โครงข่ายเหล่านั้นตลอดอายุสัญญาความร่วมมือการงานแต่เพียงผู้เดียว และมีสิทธิดำเนินการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ประชาชนโดยต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ให้กับหน่วยงานเจ้าของสัมปทานเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรร

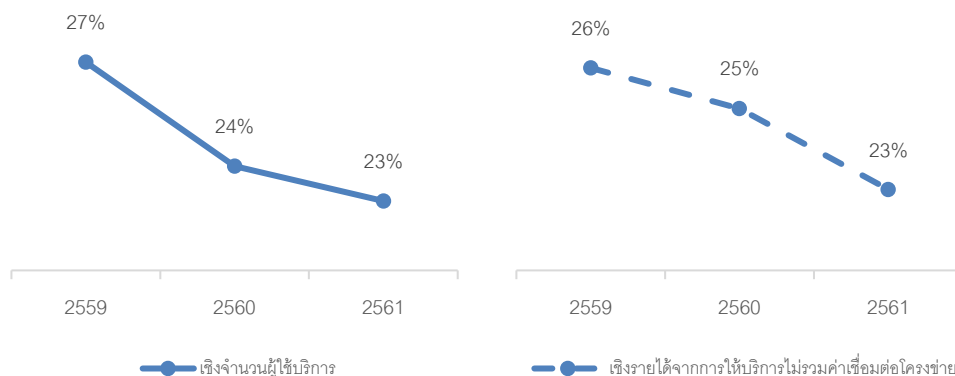

บริษัทเริ่มให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยในย่านความถี่ 800 เมกะเฮิร์ตซ์ (หรือคลื่นความถี่ 850 MHz) และในย่านความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ โดยบริษัทได้รับสัมปทานจาก กสท. ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระยะเวลา 27 ปี ภายใต้สัญญาความร่วมมือในรูปแบบของสัญญา “สร้าง-โอน-ดำเนินการ” (Build-Transfer-Operate) ซึ่งสัญญาความร่วมมือดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้วในปี 2561

ต่อมาในปี 2555 กสท. ได้ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ด้วยวิธีการประมูลซึ่งผู้ให้บริการหลักทั้ง 3 รายซึ่งรวมถึงบริษัทย่อยของบริษัทเป็นหนึ่งในผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งได้เปิดบริการโทรคมนาคมด้วยคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ตั้งแต่วันที่ 2556 เป็นต้นมา นอกจากนี้ กสท. ได้ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ในช่วงปลายปี 2558 และคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ในปี 2559 ด้วยวิธีการประมูลส่งผลให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G เติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงปีที่ผ่านมา

ในปี 2561 บริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในข้อตกลงกับ ทีโอที ในการให้บริการไร้สายบนคลื่นความถี่ 2.3 GHz ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 เป็นต้นมา และเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 900 MHz เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์แล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 เป็นต้นมา

ส่วนแบ่งทางการตลาดของในเชิงจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และส่วนแบ่งการตลาดในเชิงรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

2.4.2 แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมโทรคมนาคมของไทยยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องจากการใช้ข้อมูลและรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้ (ARPU) โดยรวมที่เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับในปีที่ผ่านมา บริการเสียงและการส่งข้อความตัวอักษร (SMS) ลดลงอย่างต่อเนื่อง การเติบโตส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการส่งเสริมการขายอย่างดุเดือดของผู้ประกอบการเพื่อเปลี่ยนสถานะลูกค้าจากแบบเติมเงินเป็นแบบรายเดือน ภาพรวมอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในประเทศไทยยังคงเป็นตลาดที่มีกำไร และรายได้ในช่วงปี 2561 - 2563 คาดว่าจะเติบโตอย่างต่อเนื่องประมาณร้อยละ 5 ซึ่งสอดคล้องกับการเติบโตเศรษฐกิจไทย

อุตสาหกรรมยังคงมีการแข่งขันสูงเนื่องจากผู้ประกอบการมีการทำแคมเปญสำหรับในระดับท้องถิ่น เพื่อดึงดูดให้ลูกค้าย้ายค่ายอย่างดุเดือด ด้วยการแจกหรือลดราคาโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อรักษาผู้ใช้บริการ ในขณะที่ต้นทุนคลื่นความถี่ยังคงมีราคาสูงมาก คู่แข่งใช้โอกาสจากความไม่แน่นอนของการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานสู่ระบบใบอนุญาตในระหว่างเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนที่ผ่านมาดึงดูดลูกค้าย้ายค่าย ทั้งนี้ เพื่อรับรองการเปลี่ยนผ่านที่ราบรื่น แผนงานสำคัญหลายแผนงานได้บรรลุเป้าหมายในปี 2561 เช่น การลงนามในข้อตกลง 2300 MHz กับ บมจ.ทีโอที การขยายเสาสัญญาณกว่า 13,000 ต้น ภายในเวลา 8 เดือน การบรรลุข้อตกลง

สัญญาจะรับซื้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมและสัญญาการขอใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมกับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) การติดตั้งเสาโทรคมนาคมใหม่ 4 พันต้น เพื่อเพิ่มความหนาแน่นในการให้บริการคลื่น 2100 MHz ตลอดจนการครอบครองคลื่น 900 MHz และ 1800 MHz ทั้งหมดนี้ทำให้โครงข่ายของดีแทคอยู่ในตำแหน่งที่แข็งแกร่งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการได้มาซึ่งคลื่นความถี่ ทำให้อยู่ได้ว่าคุณค่าดีแทคในปัจจุบันจะไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ จากการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานสู่ระบบใบอนุญาต

ในปี พ.ศ. 2562 ด้วยเครือข่ายที่แข็งแกร่งขึ้นนี้ จะช่วยให้ดีแทคอยู่ในตำแหน่งทางการตลาดที่ดีขึ้นด้วยความสามารถในการดาวน์โหลดจากคลื่นความถี่ที่กว้างที่สุด ตลอดจนพื้นที่ในการให้บริการที่เทียบเท่ากับคู่แข่ง นอกจากนี้เราจะสามารถเพิ่มความไว้วางใจของลูกค้าต่อไปด้วยการให้บริการอย่างราบรื่นและออกแบบบริการให้สอดคล้องความต้องการของลูกค้ารายบุคคล ตลอดจนการทำตลาดในเซ็กเมนต์เอสเอ็มอีและลูกค้าองค์กร ขณะเดียวกัน ยังมีอีกหลายโอกาสสำหรับอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในอนาคตอันใกล้ ไม่ว่าจะเป็น อินเทอร์เน็ตสรรพสิ่งหรือ IoT 5G บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สายประจำที่ (Fixed wireless) การให้บริการด้านข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์หรือ AI และ machine learning ซึ่งดีแทคจะคงมุ่งมั่นเพื่อเป็นผู้ให้บริการชั้นนำของประเทศในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาประเทศไทย

2.5 การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

2.5.1 คลื่นความถี่

บริษัทใช้คลื่นความถี่ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งความถี่ที่บริษัทใช้งานในปัจจุบันมีอยู่ 4 คลื่นความถี่ ได้แก่

- คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G และ 2G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ดังกล่าวได้เปลี่ยนการให้บริการจากภายใต้สัญญาสัมปทานระหว่างบริษัทกับ กสท ซึ่งสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2561 เป็นใบอนุญาตจาก กสท. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว หลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตในเดือนสิงหาคม 2561 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม 2576
- คลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 3G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ดังกล่าวได้เปลี่ยนการให้บริการจากภายใต้สัญญาสัมปทานระหว่างบริษัทกับ กสท ซึ่งสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2561 เป็นใบอนุญาตจาก กสท. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวหลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตในเดือนตุลาคม 2561 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม 2576 บริษัทได้รับสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวไปอีก 2 ปี ภายใต้ย่านความถี่ 850 MHz เดิม จากนั้นจะต้องเปลี่ยนไปใช้ความถี่ในย่าน 900 MHz แทน
- คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 3G และ 4G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz อยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตจาก กสท. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวหลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตเมื่อปี 2555 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม 2570
- คลื่นความถี่ย่าน 2.3 GHz ของ บมจ. ทีโอที โดยบริษัทย่อยของบริษัทได้เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ ทีโอที โดยตกลงให้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของ ทีโอที ซึ่ง ทีโอที ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จาก กสท.

2.5.2 การจัดหาอุปกรณ์โครงข่าย

บริษัทมีผู้จัดหาอุปกรณ์ (Supplier) ด้านโครงข่ายรายใหญ่ ซึ่งเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคมระดับโลกเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ซึ่งช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของโครงข่ายของบริษัทรวมถึงเทคโนโลยีใหม่ในอนาคต เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าด้านการรับส่งข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บริษัทให้ความสำคัญกับคุณภาพของการบริการโดยเฉพาะความสามารถในการรองรับจำนวนลูกค้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยบริษัทมีหน่วยงานที่ดำเนินการวางแผน จัดหา และดูแลอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทเพื่อขยายความสามารถในการรองรับจำนวนผู้ใช้บริการและขยายพื้นที่การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้มากขึ้น

2.5.3 การจัดหาอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่

การจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือทางการตลาดในการสร้างสรรค์ข้อเสนอหรือแคมเปญต่าง ๆ เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่หรือรักษฐานลูกค้าเดิม รวมทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการและสนับสนุนบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นบริการหลักของบริษัท บริษัทจึงได้ร่วมมือกับผู้ผลิตอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่แบรนด์ชั้นนำระดับโลก ในการนำเสนอผลิตภัณฑ์หลากหลายรุ่น หลายระดับราคา เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างครบถ้วน เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ที่รองรับเทคโนโลยี 4G และ 3G ได้สะดวก

2.5.4 การจัดหาเลขหมายโทรคมนาคม

ในการจัดหาเลขหมายโทรคมนาคม บริษัทจะต้องยื่นคำขอรับการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมต่อ กสทช. โดยภายหลังจากที่บริษัทได้รับการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมจาก กสทช. แล้ว บริษัทมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นทราบถึงเลขหมายโทรคมนาคมที่ได้รับการจัดสรรจาก กสทช. เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นดำเนินการให้เลขหมายโทรคมนาคมสามารถติดต่อกันได้ในทุกโครงข่าย นอกจากนี้ บริษัทมีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมเป็นรายเดือนในอัตรา 2 บาทต่อเลขหมาย

2.5.5 คอนเทนต์ (Content)

บริษัทได้ร่วมมือกับพันธมิตรผู้พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการนำเสนอบริการดิจิทัลคอนเทนต์ต่าง ๆ ให้ลูกค้าสนองตอบการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล ซึ่งดิจิทัลคอนเทนต์ต่าง ๆ เช่น บริการด้านเพลง วิดีโอ เกมส์ บริการดาวน์โหลดเสียงเพลงรอคอย บริการข่าวด่วน เป็นต้น โดยบริษัทจะเป็นผู้เก็บรายได้จากผู้ใช้นำมาแบ่งให้กับผู้พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ตามที่ได้ตกลงกัน

นอกจากนี้ บริษัทได้ส่งเสริมให้เกิดบริการดิจิทัลคอนเทนต์ใหม่ ๆ และสนับสนุน Startup ที่มีไอเดียให้สามารถพัฒนาบริการหรือดิจิทัลคอนเทนต์ใหม่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น โครงการ dtac Accelerate เป็นต้น

2.6 งานที่ยังไม่ส่งมอบ

- ไม่มี -

3 ปัจจัยความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท การบริหารความเสี่ยงช่วยสนับสนุนให้บริษัทสามารถดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ โดยการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมทั่วทั้งองค์กร เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง รักษาความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จัดการกับภัยคุกคามที่สำคัญและใช้ประโยชน์ที่โอกาสที่สำคัญ

ปัจจัยความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย มีดังนี้

1. ความเสี่ยงจากสัญญาความร่วมมือ การเปลี่ยนแปลง ทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายของรัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแล

1.1. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย กฎ ระเบียบและนโยบายของรัฐ หรือหน่วยงานกำกับดูแล

ก. ความไม่ชัดเจนในการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

การประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

กสทช. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เช่น การจัดประมูลคลื่นความถี่ การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค การแก้ไขปัญหาการรบกวนกันของคลื่นความถี่ เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังกล่าวอาจทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทและบริษัทย่อยลดลง และ/หรือต้นทุนในการให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อยสูงขึ้น แล้วแต่กรณี ในทางตรงกันข้าม แม้ว่า กสทช. จะได้ประกาศใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ แต่การบังคับใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวอาจยังไม่มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ เกิดความล่าช้า เช่น ความล่าช้าในการบังคับใช้กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการรบกวนกันของคลื่นความถี่ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งหากกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของ ดีแทค ไตรเน็ต ในการขยายโครงข่ายบนคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz และ 2100 MHz รวมถึงคลื่นความถี่ย่านต่าง ๆ ที่ ดีแทค ไตรเน็ต ใช้งานอยู่ได้

ข. ผลทางกฎหมายของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาความร่วมมือ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน”) กำหนดให้หน่วยงานราชการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการของรัฐที่มีวงเงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไปปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน กำหนดซึ่งรวมถึงกระบวนการแก้ไขสัญญาระหว่างหน่วยงานราชการและเอกชนซึ่งเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการของรัฐ

ภายหลังจากที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน มีผลใช้บังคับแล้ว บริษัทได้เข้าทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาความร่วมมือกับ กสท จำนวน 3 ครั้ง โดยมีการแก้ไขระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาและอัตราผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทจะพึงชำระให้แก่ กสท ด้วย

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็น (เรื่องเสร็จที่ 292/2550) ว่าการแก้ไขสัญญาความร่วมมือทั้ง 3 ครั้ง ไม่ได้มีการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวพิจารณาและมิได้มีการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบจึงถือว่าเป็นการทำผิดขั้นตอนที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงานกำหนดไว้ อย่างไรก็ตามก็ดี คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นเห็นว่า สัญญาแก้ไขสัญญาความร่วมมือทั้ง 3 ฉบับยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ แต่คณะรัฐมนตรีมีสิทธิเพิกถอนสัญญาแก้ไขสัญญาความร่วมมือทั้ง 3 ฉบับได้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะ

อนึ่ง ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงความเห็นทางกฎหมายที่ไม่มีผลผูกพันบริษัท

ต่อมา คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีความเห็นไม่รับรองการแก้ไขสัญญาความร่วมมือครั้งที่ 3 ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2554 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ส่งเรื่องให้ กสทช. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหลักเกณฑ์และมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงานฉบับดังกล่าว ได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 (“พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน”) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2556 โดย พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน กำหนดว่าหากปรากฏต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจว่า มีโครงการใดมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และหากคณะกรรมการดังกล่าวเห็นสมควรยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

ปัจจุบัน บริษัทยังไม่อาจทราบถึงความชัดเจนของแนวทางการตีความและการบังคับใช้กฎหมายหรือการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ให้บริษัทต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม แม้ว่าบริษัทจะได้ดำเนินการได้แย้มมติ คณะรัฐมนตรีตามกระบวนการทางกฎหมายต่อไปก็ตาม แต่เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้

ค. ความไม่แน่นอนในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) เป็นคู่สัญญากับบริษัทตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายซึ่งทำขึ้นในปี 2537 และ 2544 ซึ่งกำหนดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราคงที่ต่อเลขหมายสำหรับลูกค้าระบบรายเดือน และอัตราร้อยละของราคาค่าบริการสำหรับลูกค้าระบบเติมเงิน

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากการประกาศใช้ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม การเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างผู้ประกอบการต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งกำหนดให้มีการกำหนดอัตราค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่เป็นธรรม สะท้อนต้นทุนและไม่เลือกปฏิบัติ

ดังนั้น ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทจึงได้แจ้งให้ทีโอทีและ กสท ทราบว่าบริษัทจะชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามหลักเกณฑ์และในอัตราที่กฎหมายกำหนดแทนการชำระในอัตราที่กำหนดในข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย โดยบริษัทเห็นว่าค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ทีโอทีได้แจ้งว่าบริษัทมีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายโดยเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองเรียกร้องให้ กสท และบริษัทร่วมกันรับผิดชอบชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย และให้ กสท และบริษัทปฏิบัติตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายต่อไป ต่อมาบริษัท ได้รับแจ้งเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ว่าทีโอทีได้แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 โดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยจากจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท เป็นจำนวน 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ในคดีไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท บริษัทมีความเชื่อว่าบริษัทไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ทีโอทีเรียกร้อง เนื่องจากข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวไม่เป็นไปตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และบริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายแล้ว

อย่างไรก็ดี หากศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ทีโอทีเรียกร้อง เหตุดังกล่าวก็อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท

ง. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชี ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกบัญชีเรื่องวิธีการคิดคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ของบริษัท

ภายหลังจากที่บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายกับทีโอทีเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 แล้ว บริษัทได้เปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) โดยบริษัทได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงินของบริษัทเนื่องจากบริษัทเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายได้สิ้นสุดลงแล้ว และบริษัทได้บันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย

(Interconnection Charge) ตามข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (RIO) ของบริษัทและของทีโอทีตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบจาก กทช.

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังไม่มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในลักษณะดังกล่าว และยังไม่มีคำพิพากษาของศาลเป็นที่สุดในเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ซึ่งต่อมาหากมีแนวปฏิบัติทางบัญชีในเรื่องนี้ หรือศาลมีคำพิพากษาเป็นที่สุดในเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) บริษัทอาจต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีในเรื่องดังกล่าว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีอาจส่งผลกระทบต่อกำไรและฐานะการเงินของบริษัท (โปรดพิจารณาประกอบกับความเสี่ยงในหัวข้อ “ความไม่แน่นอนในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม” ข้างต้น)

จ. ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว

กฎหมายหลัก ๆ ซึ่งกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับการถือหุ้นของคนต่างด้าวไว้ ได้แก่

- ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้คนต่างด้าว (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน) ถือครองที่ดิน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย สำหรับคนต่างด้าวที่ถือครองที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า 180 วัน และไม่เกิน 1 ปี
- พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบธุรกิจบางประเภท ซึ่งรวมถึงการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สาม

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือบอกเลิกสัญญา ร่วมกันและส่งผลให้บริษัท และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

บริษัทเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประมวลกฎหมายที่ดิน และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างครบถ้วนและถูกต้อง

บริษัทเห็นว่าการที่รัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัท เนื่องจาก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทน (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทสามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทและบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าว ทำให้ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมรายหนึ่ง ยื่นข้อกล่าวหา กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัท และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคม ฝ่าฝืน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยรายหนึ่งของบริษัท (ซึ่งถือหุ้นจำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานรัฐและศาลปกครองสูงสุด

บริษัทยังคงเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม หากท้ายที่สุด บริษัทถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้บริษัท และ/หรือ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้

ฉ. ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งประกาศครอบงำกิจการได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง การที่คนต่างด้าวมียอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต โดยการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด เป็นต้น ในเรื่องนี้ บริษัทเห็นว่าบริษัทมิได้ดำเนินการใด ๆ ที่ขัดแย้งกับประกาศครอบงำกิจการและบริษัท รวมถึงดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดทำหนังสือรับรองยื่นต่อกสทช. มาโดยตลอดแล้วว่า บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต จะปฏิบัติตามประกาศครอบงำกิจการของ กสทช.

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับแนวทางการตีความของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น และสำหรับกรณีของ ดีแทค ไตรเน็ต นั้น ยังมี ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ตาม แนวทาง คำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงต่อประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของประกาศ ครอบงำกิจการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทเชื่อว่า บริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่ เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามแนวทางคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ของ กสทช. อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต

ช. ความเสี่ยงจากการลดอัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2556 กสทช. ได้มีคำสั่งที่ 34/2556 กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ทุกสายซึ่ง รวมถึงดีแทค ไตรเน็ต ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นการชั่วคราว ในอัตรานาทีละ 0.45 บาท

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2556 กสทช. ได้แจ้งขอความร่วมมือมายังบริษัทให้ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกิจการ โทรคมนาคมครั้งที่ 22/2556 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2556 โดยใช้อัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หรือแก้ไขสัญญาการ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในส่วนของอัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ให้เป็นอัตราเดียวกัน ทั้งบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการโทรศัพท์ประจำที่ในอัตรานาทีละ 0.45 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.06 บาท (Call Transit)

เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2557 กสทช. ได้กำหนดให้ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในอัตรานาทีละ 0.34 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.04 บาท (Call Transit) ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2557 ถึงวันที่ 31 มิถุนายน 2559 และเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 กสทช. ได้กำหนดให้ขยายระยะเวลาการใช้อัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้นไป จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559

ต่อมา กสทช. ได้มีการทบทวนอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมอีกครั้ง และได้มี ประกาศเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2559 ให้ใช้ อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในอัตรานาทีละ 0.27 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.03 บาท (Call Transit) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง 31 ธันวาคม 2560 และในอัตรานาทีละ 0.19 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.03 บาท (Call Transit) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 ธันวาคม 2561

ซึ่งจะเห็นได้ว่า กสทช. มีนโยบายในการปรับลดอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการลดลงของอัตราค่า เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อรายได้จากการประกอบธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยได้

ช. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากข้อพิพาทเนื่องจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและส่วนแบ่งรายได้

นโยบายของรัฐบาลยังไม่มีความแน่นอนเกี่ยวกับการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับบริการโทรคมนาคม นอกจากนี้ ในเรื่องที่ เกี่ยวกับภาษีสรรพสามิต เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสทช. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในสัดส่วนที่ 12 ถึง 16 เปอร์เซ็นต์ พร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เนื่องจากในช่วงปีสัมปทานดังกล่าว บริษัทได้นำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปแล้วมาหัก ออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสทช. ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสทช. และเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสทช. ดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าบริษัทได้ชำระหนี้

ผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท เสร็จสิ้นแล้ว และหนี้ทั้งหมดดังกล่าวได้ระงับไปแล้ว ต่อมา กสท ได้แย้งคำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตาม กสท ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

ณ. ความเสี่ยงจากการข้อพิพาทต่าง ๆ

บริษัทและบริษัทย่อยมีข้อพิพาทต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ กสท ที่เคยเป็นคู่สัญญาสัมปทานกับบริษัท โดยข้อพิพาทดังกล่าวปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม ซึ่งหากบริษัทหรือบริษัทย่อยแพ้คดี อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้

2. ความเสี่ยงที่เกิดจากการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ

2.1 กิจกรรมโทรคมนาคมของไทยมีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา

ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยนับเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง และมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคาเนื่องจากตลาดโทรคมนาคมมีการเติบโตอย่างมากโดยเฉพาะปริมาณการใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมา โดยมีการแข่งขันสูงทั้งในด้านราคา โปรโมชัน รวมถึงกิจกรรมทางการตลาดอื่น ๆ หากการแข่งขันทางด้านราคาเพิ่มความรุนแรงขึ้น และหากบริษัทและดีแทค ไตรเนต ไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้ทันเวลาที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสม การแข่งขันดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

3. ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงาน

3.1 ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนคลื่นความถี่ที่บริษัทถือครอง

ในการติดตั้งอุปกรณ์เสาสัญญาณ 900 MHz นั้นจำเป็นที่จะต้องมีการดับสัญญาณของ 850 MHz เดิมและบริเวณใกล้เคียงเพื่อลดการรบกวนการใช้งานของลูกข่ายที่จะใช้งานในย่าน 900 MHz แต่การดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นการลดพื้นที่ให้บริการหากในบริเวณนั้นไม่มีคลื่นสัญญาณอื่นให้บริการ ดีแทค ไตรเนตได้ทำการวางแผนการติดตั้งอุปกรณ์ 900 MHz อย่างรอบคอบเพื่อลดปัญหาการรบกวนที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ลูกข่ายที่มีเครื่องที่ไม่รองรับคลื่น 900 MHz ก็อาจจะมีปัญหาการเข้าใช้งานได้ โดยเฉพาะบริเวณที่ไม่มีคลื่นสัญญาณอื่น กรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของบริษัท และดีแทค ไตรเนต ในการแข่งขันในตลาด และอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

3.2 ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ในโลกของเทคโนโลยีที่มีการใช้งานและส่งข้อมูลอย่างมหาศาลรวมทั้งการที่เครือข่ายมือถือมีการเชื่อมต่อทุกสิ่งทุกอย่าง (IoT) เข้าด้วยกัน เครือข่ายของผู้ให้บริการมีการเชื่อมต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับภายนอกมากขึ้น ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงทางโลกเทคโนโลยีมากขึ้น ดีแทค ไตรเนต ได้ดำเนินการพัฒนาโครงข่ายทางระบบสารสนเทศ (IT) ให้มีความปลอดภัยมากขึ้น นอกจากนี้ ยังยกระดับความสามารถของบุคลากรทำงานทางด้านความปลอดภัยของโครงข่าย รวมถึงการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศ ก็ยังเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

3.3 ความเสี่ยงจากการรบกวนกันของคลื่นความถี่

คลื่นความถี่ย่าน 890-895/935-940 MHz (หรือย่าน 900 MHz) ที่ดีแทค ไตรเนตชนะการประมูลจากการประมูลในวันที่ 28 ตุลาคม 2561 นั้นเป็นช่วงคลื่นที่มีพื้นที่กันชนหรือการ์ดแบนด์ (Guard Band) ไม่มากนัก จึงอาจทำให้เกิดปัญหาคั่นรบกวนกันได้ ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วย่อมจะมีผลกระทบต่อการให้บริการคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz แม้ว่าผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายจะมีหน้าที่ที่จะต้องติดตั้งระบบป้องกันคลื่นสัญญาณรบกวน (filters) ของตนเอง รวมถึงร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกันของคลื่นความถี่ แต่หากผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามก็เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสทท. ในการจะบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการรบกวนกันของคลื่นดังกล่าว ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถบริหารจัดการคลื่น 900 MHz ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ตาม หากปัญหาการรบกวน

ของคลื่นความถี่ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที ย่อมส่งผลกระทบต่อให้บริการของบริษัท และอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

3.4 ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่าย และระบบสำคัญอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การให้บริการ

บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ตระหนักถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่าย และระบบสำคัญอื่น ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อให้บริการ โดยบริษัทและดีแทค ไตรเน็ตมีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาแผนเพื่อรองรับเหตุการณ์และการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดทำระบบการบริหารจัดการโครงข่าย (Network Management System) ควบคุมและกำหนดขั้นตอนการบำรุงรักษาโครงข่ายและอุปกรณ์ เพื่อให้โครงข่ายและอุปกรณ์ทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการด้านโทรคมนาคมแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเสียงและบริการข้อมูล และได้ปรับปรุงระบบเครือข่ายส่งสัญญาณสำรองให้ดีขึ้น โดยการเพิ่มการส่งสัญญาณด้วยเส้นใยนำแสงและเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณแสงหลายช่องแบบ DWDM (Dense Wavelength Division Multiplexing) ที่มีประสิทธิภาพสูง รวมถึงได้จัดทำและพัฒนาแผนรองรับการหยุดชะงักของระบบที่สำคัญอื่น ๆ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล ระบบการจัดเก็บค่าบริการ และการให้บริการลูกค้า เพื่อให้สามารถดำเนินการและให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ยังได้กำหนดแผนสำรองเพื่อรองรับเหตุการณ์ ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุนเพิ่มเติมในอุปกรณ์สำคัญและระบบป้องกันภัยต่าง ๆ เช่น ระบบป้องกันเพลิงไหม้ และระบบควบคุมการใช้งานโครงข่ายและอุปกรณ์แบบ Real Time โดยบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดให้มีการฝึกฝนพนักงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้พนักงานตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ รวมถึงมีการทดสอบแผนรองรับต่าง ๆ อย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไตรเน็ตได้ทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองกรณีที่เกิดเหตุทำให้โครงข่ายและอุปกรณ์ของบริษัทได้รับความเสียหายเพื่อลดผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวที่มีต่อบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต

3.5 การต้องพึ่งพาบุคคลภายนอกเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคม

บริษัทต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งรวมถึงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และสถานีฐาน 2G/3G/4G ทั่วประเทศ ดังนั้น ความสำเร็จของธุรกิจของบริษัทและของดีแทค ไตรเน็ต จึงขึ้นอยู่กับ การบำรุงรักษาและซ่อมแซมโครงข่ายและอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบัน บริษัทได้ว่าจ้างบุคคลภายนอกเพื่อให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ของสถานีฐานและระบบเครือข่ายส่งสัญญาณบางส่วนของบริษัท ผู้ให้บริการเหล่านี้ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกและการทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจว่าการให้บริการตรงตามมาตรฐานที่กำหนด หากบุคคลภายนอกไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาได้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่ได้ทันเวลาที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความเร็วของการให้บริการของบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต เพื่อรักษาคุณภาพในการให้บริการบริษัทและดีแทค ไตรเน็ตอาจเปลี่ยนผู้ให้บริการถึงแม้ว่าจะทำให้ต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้นก็ตาม นอกจากนี้ การให้บริการโทรคมนาคมของบริษัท และดีแทค ไตรเน็ต ต้องเช่าใช้โครงข่ายพื้นที่เป็นของ บมจ. กสท. โทรคมนาคม และต้องโรมมิ่งบนโครงข่ายคลื่นความถี่ 2300 MHz ของ บมจ. ทีโอที ปัญหาการบริหารจัดการโครงข่ายโทรคมนาคมเหล่านี้โดยคู่สัญญา อาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจสถานะทางการเงิน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

4. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีรายได้หลักเป็นสกุลเงินบาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้าที่เกิดจากซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งบริษัทได้ตกลงกับคู่ค้าในการชำระค่าเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสกุลเงินบาท

สำหรับในส่วนที่เหลือ บริษัทมีรายได้ส่วนหนึ่งที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติ ซึ่งบริษัทได้นำรายได้ส่วนนี้มาบริหารให้สอดคล้องกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น (Natural Hedge) และเข้าทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนตามที่เหมาะสม

5. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท

เทเลนอร์และบริษัทไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ต่างเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทโดยถือหุ้นรวมกันคิดเป็นร้อยละ 65.05 (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561) ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท

อนึ่ง บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ได้มีการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 โดยกลุ่มเบญจรงค์กุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัทได้เข้ามาถือหุ้นในบริษัท ผ่านการถือหุ้นใน บริษัทไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยถือหุ้นทั้งสิ้นร้อยละ 51 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด

ดังนั้น เทเลนอร์และ บริษัทไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด (รวมถึงกลุ่มเบญจรงค์กุล) อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัทเว้นแต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว

4 ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

บริษัทมีทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจจำแนกได้เป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)
ทรัพย์สินประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	45,569.5	53,853.9
ทรัพย์สินประเภทใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	8,921.0	54,219.2
ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้อุปกรณ์รอดับเบิ้ลซี	12,235.3	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1,182.9	1,290.0
รวม	67,908.7	109,363.1

4.1 ทรัพย์สินประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

รายละเอียดสินทรัพย์ถาวรหลักของบริษัทและบริษัทย่อยมีดังนี้

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)
ที่ดิน	994.6	986.5
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	314.7	274.2
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	622.3	580.3
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์	41,403.3	49,126.2
ส่วนปรับปรุงอาคาร-สถานที่รับส่งสัญญาณ	16.4	11.6
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	58.0	60.2
เครื่องมือและอุปกรณ์	600.3	534.7
สินทรัพย์ถาวรอื่น	1,559.9	2,280.2
รวม	45,569.5	53,853.9

ปัจจุบันบริษัทมีที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 1,260.7 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) โดยส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่สำหรับการติดตั้งสถานีฐาน

ทั้งนี้ บริษัทมีการทำสัญญาเช่าพื้นที่ของอาคารจัดสรรจากจรัลเพื่อใช้เป็นสำนักงานใหญ่โดยครบกำหนดระยะเวลาเช่าในปี 2564 นอกจากนี้ บริษัทมีการเช่าพื้นที่เพื่อดำเนินการสำนักงานบริการลูกค้าโดยมีระยะเวลาเช่าและอัตราค่าเช่าแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ

กับตำแหน่งที่ตั้ง รวมทั้งมีการเช่าที่ดินและพื้นที่ในอาคารเพื่อใช้ในการทำสถานีฐานและชุมสาย โดยมีระยะเวลาการเช่าเฉลี่ย 1-3 ปี โดยทั่วไปบริษัทจะทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อใช้ในการติดตั้งสถานีฐานและต่ออายุสัญญาเมื่อระยะเวลาการเช่าสิ้นสุดลง

อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของบริษัทมีดังต่อไปนี้

- อาคารและส่วนปรับปรุงสำนักงาน	5 - 20 ปี
- ส่วนปรับปรุง	3 - 12 ปี
- อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการ วิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์	3 - 15 ปี, และตามอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน
- ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
- เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
- เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี และ 5 ปี
- อุปกรณ์สื่อโฆษณาและอุปกรณ์สื่อสาร	2 - 5 ปี
- สินทรัพย์ถาวรอื่น	5 ปี

4.2 ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังนี้

- ก. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 2.1 GHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 14,445 ล้านบาท ซึ่งดำเนินการชำระเงินประมูลเรียบร้อยแล้ว
  - ข. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 1800 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 13,386.77 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 6,693.39 ล้านบาท
  - ค. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 900 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 40,728.48 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 4,301.40 ล้านบาท
- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มูลค่าต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (สุทธิ) ตามงบการเงินรวมของบริษัทมีมูลค่าประมาณ 54,219 ล้านบาท

4.3 ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัค

บริษัทมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามสัญญาความร่วมมืองานและตามความในมาตรา 80 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยตามสัญญาความร่วมมืองาน บริษัทจะต้องจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ทั้งหมดในการดำเนินการและโอนกรรมสิทธิเครื่องมือและอุปกรณ์นั้นให้แก่ กสท โดยบริษัทมีสิทธิในการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวในการให้บริการตลอดอายุสัญญาซึ่งครบกำหนดแล้วในวันที่ 15 กันยายน 2561 ทั้งนี้ สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัค (สุทธิ) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ตามงบการเงินรวมของบริษัท ไม่มีมูลค่าคงเหลือ

4.4 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทหมายถึง ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ และ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา ซึ่งตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีมูลค่าประมาณ 1,290 ล้านบาท

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)
ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	955.4	964.9
ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	227.5	325.1
รวม	1,182.9	1,290.0

4.5 นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ปัจจุบัน บริษัทมุ่งเน้นธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นหลัก โดยบริษัทลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อสนับสนุนกิจการหลักของบริษัทในแง่ของการบริหารสินทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ และเพื่อประกอบธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์กับธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในการดูแลบริหารกิจการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม บริษัทได้แต่งตั้งกรรมการที่มีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับกิจการนั้น ๆ เพื่อเป็นตัวแทนของบริษัทในการดำเนินการดังนี้

- (1) ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบให้เกิดผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ดูแลและทบทวนผลการดำเนินงานของบริษัทเหล่านั้นทุกไตรมาสเป็นอย่างน้อย
- (3) ลงมติออกเสียงในการประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี

5 ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณีในคดีหรือข้อพิพาทสำคัญที่ยังไม่สิ้นสุดมีรายละเอียดดังนี้

5.1 คดีหรือข้อพิพาทที่ยังไม่สิ้นสุดโดยเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์เกินกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้น**5.1.1 ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและทีโอทีเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Access Charge)**

ตามที่ ทีโอที กสท และบริษัท ได้ร่วมกันทำข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจดทะเบียนรายเดือน (Postpaid) เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2537 และโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรเติมเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2544 โดยสาระสำคัญของข้อตกลงมีอยู่ว่าทีโอทีจะเชื่อมโยงโครงข่ายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บริษัทให้บริการให้สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ โดยทีโอทีจะคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราเลขหมายละ 200 บาทต่อเดือน สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจดทะเบียนรายเดือน และในอัตราร้อยละ 18 ของราคาค่าหน้าบัตร (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว) สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรเติมเงินล่วงหน้า (Prepaid Card)

ภายหลังจากที่มีการทำข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายกันแล้ว บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้แก่ทีโอทีตลอดมา จนกระทั่งเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549 กทช. ได้ออกประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ซึ่งกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมทุกราย ต้องให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับโครงข่ายของตนตามที่มีการร้องขอ และให้ผู้ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในอัตราที่สะท้อนต้นทุน

ภายหลังจากที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทได้ระงับการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ทั้งแบบจดทะเบียนรายเดือน (Postpaid) และแบบใช้บัตรเติมเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) และแจ้งให้ทีโอทีทราบว่าบริษัทจะชำระเป็นค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) แทน แต่ทีโอทีได้แย้งสิทธิของบริษัทและปฏิเสธที่จะรับชำระเงินค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) โดยเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองร้องให้ กสท และบริษัทร่วมกันรับผิดชอบชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) อันได้แก่ (ก) ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 และ (ข) ส่วนแบ่งรายได้จำนวนครึ่งหนึ่งที่ กสท ได้รับจากบริษัท (เนื่องจากบริษัทและ กสท มิได้ชำระให้แก่ทีโอทีตามข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่าย) ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท ต่อมาบริษัทได้รับแจ้งเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ว่าทีโอทีได้แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 โดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย เป็นจำนวนประมาณ 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท บริษัทเชื่อว่าบริษัทไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายในอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ระบุไว้ในข้อตกลงเดิมทั้งสองฉบับ เนื่องจากข้อตกลงดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม) และบริษัทได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว ดังนั้น บริษัทเชื่อว่าผลสรุปของข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมในอนาคตไม่น่าจะส่งผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อฐานะการเงินของบริษัท

ผลกระทบสุทธิ (ก่อนภาษีเงินได้) จากการที่บริษัทหยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามข้อตกลงเดิม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายลดลงประมาณ 69,113 ล้านบาท และถึงแม้ว่าบริษัทจะหยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 แล้วก็ตาม บริษัทได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่

อาจจะเกิดขึ้นจากผลสรุปของข้อพิพาทหรือกระบวนการพิจารณาคดีดังกล่าวข้างต้นไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่บริษัทเห็นว่าเหมาะสมแล้ว

5.1.2 ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการให้บริการโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ผู้ให้บริการโทรคมนาคมซึ่งรวมถึงบริษัทที่มีสิทธินำเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่รัฐแล้วตลอดทั้งปี (ไม่รวมดอกเบี้ย ค่าปรับ หรือเงินเพิ่มใด ๆ) มาหักออกจากจำนวนเงินผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งให้แก่ กสท เมื่อสิ้นปีดำเนินการตามสัญญาความร่วมมือกันได้ และเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2546 กสท ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งต่อมามีมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวถูกยกเลิกเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550

ภายหลังจากที่มีการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติม พร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เสมือนหนึ่งว่า กสท ไม่เคยอนุญาตให้บริษัทนำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่รัฐมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามสัญญาความร่วมมือกันแต่อย่างใด คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาด ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ให้บริษัทชนะคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2555 กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว และเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพาท กสท ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมตามที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน เนื่องจากบริษัทเชื่อว่าคำพิพากษาศาลปกครองจะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.3 ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนอันเกิดจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge)

กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมตามสัญญาความร่วมมือกัน อันเกิดจากรายได้ค่า IC หลายข้อพิพาท ดังนี้

- ในปี 2549 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับการเรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 11 ถึงปีสัมปทานที่ 14 จากรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทก่อนประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ เป็นจำนวน 14 ล้านบาท
- ในปี 2553 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ในเรื่องเดียวกันนี้อีกเป็นจำนวน 4.4 ล้านบาท
- ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 - 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไปรวมทุกคดีอีก เป็นจำนวนประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระ เนื่องจากบริษัทคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักลบระหว่างรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่า IC ที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่า IC ที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก
- นอกจากนี้ ในปี 2554 กสท ยังได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการอีกคดีหนึ่ง ในข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 90/2554 เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ในปีสัมปทานที่ 16 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 90/2554 เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ในปีสัมปทานที่ 16 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 90/2554

วันที่ 14 สิงหาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาด (ข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ 75/2557) ให้ยกข้อเรียกร้องที่ กสท ขอให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 16 เป็นจำนวนเงิน 4 ล้านบาท ซึ่ง กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2557 แล้ว

- ในปี 2555 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 17 เป็นจำนวนประมาณ 3,860 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ
- ในปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 18 อีกเป็นจำนวนประมาณ 3,340 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ
- ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 19 เป็นจำนวนประมาณ 3,667 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ และผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวนประมาณ 3,914 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ

ข้อพิพาทข้างต้นยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการและศาล (แล้วแต่กรณี) อย่างไรก็ตาม บริษัทเชื่อว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการหรือศาลจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน เนื่องจากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท บริษัทเห็นว่าบริษัทไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมให้แก่ กสท ในจำนวนตามที่ กสท เรียกร้องแต่อย่างใด

5.1.4 ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับการส่งมอบเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศ (Towers) ที่ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้วให้แก่ กสท ตามสัญญาความร่วมมืองาน

เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 กสท ได้เสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศที่ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้วจำนวน 121 ต้นให้แก่ กสท ในปี 2552 กสท ได้เพิ่มจำนวนเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศที่เรียกร้องให้บริษัทส่งมอบจากเดิมจำนวน 121 ต้น เป็นจำนวน 3,873 ต้น และในปี 2555 กสท ได้เพิ่มจำนวนเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศ จากเดิมจำนวน 3,873 ต้น เป็นจำนวน 4,968 ต้น โดยหากบริษัทไม่สามารถส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์ได้ กสท เรียกร้องให้บริษัทชำระค่าเสียหายแทนเป็นเงิน รวมเป็นมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น 2,392 ล้านบาท เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556 กสท ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องให้บริษัทส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาโครงเหล็กเพิ่มเติมอีก 696 ต้น หรือรวมเป็นมูลค่าความเสียหายตามฟ้องจำนวนทั้งสิ้น 351 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ย) ต่อมาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้รับแจ้งว่า กสท ได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเสนอข้อพิพาทโดยเรียกร้องให้บริษัทส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศอีกจำนวน 48 ต้น หากไม่สามารถส่งมอบได้ให้บริษัทชำระค่าเสียหายแทนเป็นเงินอีกจำนวน 20 ล้านบาท ส่วนประเด็นอื่น ๆ ในข้อพิพาทไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 25.6 (ข) บริษัทได้ลงนามในสัญญาฉบับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้สัตยาบัน ตรีเน็ต ให้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ บริษัทและ กสท ได้ร่วมกันยื่นคำร้องขอเพิกถอนข้อเรียกร้องต่อ คณะอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนคำร้องขอถอนอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งในวันที่ 9 ตุลาคม 2561 ให้ยุติกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งในวันที่ 6 ธันวาคม 2561 อนุญาตให้บริษัทถอนอุทธรณ์คำพิพากษาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ คดีและข้อพิพาทดังกล่าวจึงเป็นอันถึงที่สุด

5.1.5 ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยอ้างว่าบริษัทปฏิบัติผิดข้อ 2.1 และข้อ 2.3 ของสัญญาร่วมการทำงาน เนื่องจากบริษัทได้อนุญาตให้ ดีแทค ไตรเน็ต และผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่นนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมของตนเข้ามาติดตั้งหรือเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์ที่บริษัทจัดหาเพื่อให้บริการตามสัญญาร่วมการทำงาน ซึ่ง กสท อ้างว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของ กสท และบริษัทไม่มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นมาเชื่อมต่อหรือร่วมใช้ ดังนั้น กสท จึงเรียกร้องให้บริษัทรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมของ ดีแทค ไตรเน็ต หรือผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่นออก และให้ชดเชยค่าเสียหายจำนวนประมาณ 658 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และหากไม่รื้อถอน กสท เรียกร้องให้บริษัทชดเชยค่าเสียหายรายเดือนประมาณเดือนละ 44 ล้านบาท นับถัดจากวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไปจนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนแล้วเสร็จ นอกจากนี้ กสท ยังขอให้อนุญาโตตุลาการมีคำสั่งโดยห้ามมิให้บริษัทนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่บริษัทจัดหาเพื่อให้บริการตามสัญญาร่วมการทำงาน ไปให้ ดีแทค ไตรเน็ต หรือผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่นร่วมใช้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กสท เป็นลายลักษณ์อักษร ปัจจุบันข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

นอกจากนี้ กสท ได้มีคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางกำหนดวิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของ กสท ในระหว่างที่อนุญาโตตุลาการยังไม่ได้มีคำสั่งข้อพิพาทดังกล่าว โดย กสท ได้ขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้บริษัทนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่บริษัทจัดหาเพื่อให้บริการตามสัญญาร่วมการทำงานไปให้ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นร่วมใช้โดยการติดตั้งและ/หรือเชื่อมต่อ เป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ บริษัทเห็นว่าคำขอและประเด็นต่าง ๆ ในคดีนี้มีลักษณะเดียวกับคำขอของ กสท ในคดีหมายเลขคำที่ 555/2557 (โปรดดูรายละเอียดในข้อ 5.1.6 คดีฟ้องร้องระหว่าง ดีแทค ไตรเน็ต และ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาร่วมการทำงาน) ซึ่งศาลปกครองกลางมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ให้แก่ กสท อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของศาลปกครองกลางที่กำหนดวิธีการชั่วคราวดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งคุ้มครองชั่วคราวของศาลปกครองกลางจึงไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินการของบริษัทอีกต่อไป

อย่างไรก็ดี ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 34.2 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติให้บริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต เข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทกับ กสท เพื่อร์งับข้อพิพาทต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้การดำเนินการให้บริการภายใต้สัญญาสัมปทานที่บริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต มีกับ กสท ซึ่งสัญญาดังกล่าวครอบคลุมถึงข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมนี้ด้วย ทั้งนี้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต และ กสท ได้เข้าลงนามในสัญญาระงับข้อพิพาทแล้วเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 สัญญาดังกล่าวมีผลผูกพันต่อคู่สัญญาตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุไว้และจะมีผลเป็นการระงับข้อพิพาทต่อไปก็ต่อเมื่อบริษัทได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทแล้ว

5.1.6 คดีฟ้องร้องระหว่าง ดีแทค ไตรเน็ต และ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาร่วมการทำงาน

เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2557 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับคำฟ้องที่ กสท ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางโดยอ้างว่า ดีแทค ไตรเน็ต ได้ทำลายผิด กสท ด้วยการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ของ ดีแทค ไตรเน็ต ไปเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ตามสัญญาร่วมการทำงานของบริษัท กสท จึงเรียกร้องให้ ดีแทค ไตรเน็ต รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์ออกไปและห้ามมิให้ติดตั้งหรือเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์ของ ดีแทค ไตรเน็ต กับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาร่วมการทำงานของบริษัท และให้ชดเชยค่าเสียหายจำนวนประมาณ 449 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และหากไม่รื้อถอน กสท ขอให้ชดเชยค่าเสียหายแก่ กสท เป็นเงินเดือนละ 44 ล้านบาท นับถัดจากวันยื่นฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์โทรคมนาคมของ ดีแทค ไตรเน็ต ออกจากเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาร่วมการทำงานของบริษัท ทั้งนี้เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาว่า ดีแทค ไตรเน็ตไม่ได้ทำลายผิด กสท และพิพากษาให้ยกฟ้อง กสท ซึ่ง กสท ได้ดำเนินการอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

อย่างไรก็ดี ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 34.2 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติให้บริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต เข้าทำสัญญาฉบับข้อพิพาทกับ กสท เพื่อระงับข้อพิพาทต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้การดำเนินการให้บริการภายใต้สัญญาสัมปทานที่บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต มีกับ กสท ซึ่งสัญญาดังกล่าวครอบคลุมถึงคดีฟ้องร้องระหว่าง ดีแทค ไตรเน็ต และ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาความร่วมมืองานนี้ด้วย ทั้งนี้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต และ กสท ได้เข้าลงนามในสัญญาฉบับข้อพิพาทแล้วเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 สัญญาดังกล่าวมีผลผูกพันต่อคู่สัญญาตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุไว้และจะมีผลเป็นการระงับข้อพิพาทต่อไปก็ต่อเมื่อบริษัทได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทแล้ว

6 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

6.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท	:	บริษัท โทเทิล แอคเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
ประเภทธุรกิจ	:	ดำเนินธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
เลขทะเบียนบริษัท	:	0107538000037
โทรศัพท์	:	+66 2202 8000
โทรสาร	:	+66 2202 8296
เว็บไซต์	:	www.dtac.co.th
ชนิดของหุ้น	:	หุ้นสามัญ
ทุนจดทะเบียน	:	4,744,161,260 บาท (ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 2,372,080,630 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท)
จำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด	:	2,367,811,000 หุ้น

6.2 นายทะเบียนหลักทรัพย์

ชื่อนายทะเบียน	:	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์	:	+66 2009 9000
โทรสาร	:	+66 2009 9991
ลูกค้าสัมพันธ์	:	+66 2009 9999
เว็บไซต์	:	http://www.set.or.th/tsd

6.3 นายทะเบียนหุ้นกู้ (ของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัดซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.99)

ชื่อนายทะเบียนหุ้นกู้	:	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
โทรศัพท์	:	+66 2230 1478
โทรสาร	:	+66 626 4545-6
เว็บไซต์	:	www.bangkokbank.com

6.4 ผู้สอบบัญชี

ชื่อผู้สอบบัญชี	:	นางกัญญาจณ์ อัครวงษ์สุทธิ (ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496)
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ชั้น 33 อาคารเลคริชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์	:	+66 2264 0777
โทรสาร	:	+66 2264 0789-90
เว็บไซต์	:	www.ey.com

6.5 ข้อมูลของนิติบุคคลที่บริษัทถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034424	บริการโทรคมนาคม (Wi-Fi) โดยได้รับใบอนุญาตการ ให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่ หนึ่ง (บริษัทรับโอนกิจการทั้งหมด จากบริษัท ดีแทค บรอด แบนด์ จำกัด เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยจด ทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 และอยู่ ระหว่างชำระบัญชี)	175	หุ้นสามัญ	99.99	1,750,000
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034548	ให้บริการโทรคมนาคม	1,160	หุ้นสามัญ	99.99	11,600,000
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034467	ให้บริการด้านโทรคมนาคม และดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับ อุปกรณ์สื่อสาร (จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อ วันที่ 31 มกราคม 2562 และ อยู่ระหว่างชำระบัญชี)	100	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	1,000,000
บริษัท ดีแทค แอ็คเซ็สเลเวจ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 2 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105557065767	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่ บริษัท Start-up ในการ พัฒนาแอปพลิเคชันต่าง ๆ	15	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	150,000
บริษัท ดีแทค เน็ตซ์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105558145985	บริหารและจัดการทรัพย์สิน (จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อ วันที่ 31 มกราคม 2562 และ อยู่ระหว่างชำระบัญชี)	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	10,000
บริษัท ดีแทค เซอร์วิส จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105558146019	บริหารและจัดการทรัพย์สิน (จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อ วันที่ 31 มกราคม 2562 และ อยู่ระหว่างชำระบัญชี)	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	10,000
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2160 5463-5 โทรสาร +66 2160 5462 เลขทะเบียนบริษัท 0125547001804	ให้บริการชำระเงินออนไลน์ บัตรเครดิตบริการชำระเงิน ทางอิเล็กทรอนิกส์ และ บริการรับชำระเงิน	200	หุ้นสามัญ	99.99	2,000,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท เทเลแอคเซส จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105559061246	ให้เช่าเครื่องมือและอุปกรณ์ โทรคมนาคม	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	10,000
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539049038	บริหารสินทรัพย์	1	หุ้นสามัญ	99.99	100,000
บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105532038740	บริหารสินทรัพย์ (บริษัทรับโอนกิจการทั้งหมด จาก บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยจดทะเบียนเลิก บริษัทเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 และอยู่ระหว่างชำระ บัญชี)	80	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด)	800,000
บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0107536000871	ระหว่างชำระบัญชี	313.55	หุ้นสามัญ	99.81	434,668,207
บริษัท เวลดีโฟน ซุป จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนน พญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539069969	ระหว่างชำระบัญชี	450	หุ้นสามัญ	99.99	4,500,000
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชันบิช ซิเนส จำกัด* (ยูดี)	เลขที่ 499 หมู่ที่ 3 อาคารเบญจจินดา ถนน กำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาวเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ +66 2953 2222 โทรสาร +66 2953 1269 เลขทะเบียนบริษัท 0105545040951	จัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเครดิตเงิน และ อุปกรณ์ เสริมต่าง ๆ	200	หุ้นสามัญ	25	20,000,000
บริษัท ศูนย์ให้บริการ คงสิทธิเลข หมายโทรศัพท์ จำกัด	98 อาคารสาร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสารเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ +66 2108 1544 โทรสาร +66 2108 1544 เลขทะเบียนบริษัท 0115553001471	บริการระบบสารสนเทศและ ฐานข้อมูลกลางประสานงาน การโอนย้ายผู้ให้บริการ โทรคมนาคมเพื่อการคงสิทธิ เลขหมายโทรศัพท์	2	หุ้นสามัญ	20 (โดยดีแทค และ ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	20,000

หมายเหตุ*

ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 75 ถือหุ้นโดยบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด แม้ว่าบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัทได้ ถือหุ้นในยูดีร้อยละ 75 นั้นอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัท แต่อย่างไรก็ดี บริษัทเห็นว่าโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเครดิตเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ อนึ่ง บริษัทมีมาตรการป้องกันการถ่ายทอดทางผลประโยชน์และขั้นตอนในการควบคุมรายการระหว่างกันอย่างรัดกุม เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการเข้าทำรายการระหว่างกันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ณ วันที่ 23 เมษายน 2561 บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นดังต่อไปนี้

นายบุญชัย เบญจรงคกุล	ร้อยละ 40
นายวิชัย เบญจรงคกุล	ร้อยละ 30
นางวรรณภา จิรภิต	ร้อยละ 15
นายสมชาย เบญจรงคกุล	ร้อยละ 15

6.6 สรุปสัญญาที่มีสาระสำคัญ

รายละเอียดในส่วนนี้เป็นการสรุปหรือคัดย่อเฉพาะเนื้อหาของข้อสัญญาบางข้อในสัญญาบางฉบับที่มีสาระสำคัญซึ่งบริษัทได้เข้าทำกับคู่สัญญา ทั้งนี้ สัญญาบางฉบับได้ทำขึ้นก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและ/หรือกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม ดังนั้น ข้อสัญญาบางข้อในสัญญาบางฉบับจึงอาจไม่มีผลใช้บังคับเนื่องจากขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ใช้กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมซึ่งได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อมูลที่ระบุต่อไปนี้จะเป็นการนำเสนอข้อสัญญาที่สำคัญเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

6.6.1 รายละเอียดสัญญาร่วมการทำงานและสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม

สัญญาร่วมการทำงานเป็นสัญญาที่บริษัททำขึ้นในขณะที่ยกสท มีอำนาจผูกขาดในการประกอบกิจการโทรคมนาคม อย่างไรก็ดี เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม รวมถึงการยกเลิกอำนาจผูกขาดในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของ ยกสท ปัจจุบันบริษัทมีสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมได้บนพื้นฐานของหลักการการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรมตามมาตรา 80 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

รายละเอียดข้อสัญญาร่วมการทำงานที่สรุปไว้ต่อไปนี้จะเป็นการให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	วันที่ 14 พฤศจิกายน 2533 และ สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1/2536 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2536 สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2/2539 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2539 และ สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 3/2539 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539
อายุสัญญา	27 ปี (นับตั้งแต่วันเริ่มเปิดให้บริการ คือ วันที่ 16 กันยายน 2534 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2561)
ลักษณะสัญญา	ยกสท อนุญาตให้บริษัทจัดให้มีการขยายและดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์เพื่อเป็นบริการสาธารณะแก่ประชาชนตลอดอายุสัญญาภายใต้การกำกับดูแลของ ยกสท
คำตอบแทน	ในแง่ของสิ่งตอบแทนที่บริษัทต้องชำระให้แก่ ยกสท นั้น ที่สำคัญมีอยู่ 2 ประการ คือ (1) การโอนกรรมสิทธิในเครื่องและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมบางประเภทที่บริษัทจัดหาเพื่อใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้สัญญาร่วมการทำงาน และ (2) การชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ซึ่งกำหนดชำระเป็นรายปี (โดยบริษัทมีการประกันรายได้ขั้นต่ำให้แก่ ยกสท ในรูปของส่วนแบ่งรายได้ขั้นต่ำด้วย) ทั้งนี้ คำตอบแทนดังกล่าว (รวมถึงส่วนแบ่งรายได้ขั้นต่ำ) หากเกิดเหตุสุดวิสัยขึ้นในปีใดเป็นเหตุให้บริษัทไม่อาจดำเนินการให้บริการได้ บริษัทและ ยกสท มีหน้าที่ตามสัญญาร่วมการทำงานที่จะต้องเจรจาปรับส่วนแบ่งรายได้ขั้นต่ำรายปีด้วยเหตุและผล บริษัทตกลงจะชำระผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ ยกสท เป็นรายปี คิดเป็นอัตราร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญานี้ ก่อนหักค่าใช้จ่าย ค่าภาษี และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จากการให้บริการผลประโยชน์ตอบแทนแต่ละปีที่ ยกสท จะได้รับมีดังนี้ ปีที่ 1 – 4 ร้อยละ 12 ปีที่ 5 ร้อยละ 25 ปีที่ 6 – 15 ร้อยละ 20 ปีที่ 16 – 20 ร้อยละ 25 ปีที่ 21 – 27 ร้อยละ 30 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันรายได้ให้แก่ ยกสท บริษัทยินยอมชำระผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำให้แก่ ยกสท เป็นเวลา 27 ปี รวมเป็นเงินไม่ต่ำกว่า 17,051.84 ล้านบาท โดยแบ่งชำระเป็นรายปีตามจำนวนดังต่อไปนี้

ปีที่ 1	22.16 ล้านบาท	ปีที่ 15	603.39 ล้านบาท
ปีที่ 2	32.53 ล้านบาท	ปีที่ 16	747.75 ล้านบาท
ปีที่ 3	126.60 ล้านบาท	ปีที่ 17	764.65 ล้านบาท
ปีที่ 4	154.06 ล้านบาท	ปีที่ 18	776.49 ล้านบาท
ปีที่ 5	352.48 ล้านบาท	ปีที่ 19	781.54 ล้านบาท
ปีที่ 6	382.09 ล้านบาท	ปีที่ 20	769.60 ล้านบาท
ปีที่ 7	411.69 ล้านบาท	ปีที่ 21	751.88 ล้านบาท
ปีที่ 8	441.30 ล้านบาท	ปีที่ 22	746.01 ล้านบาท
ปีที่ 9	470.90 ล้านบาท	ปีที่ 23	1,200.00 ล้านบาท
ปีที่ 10	500.51 ล้านบาท	ปีที่ 24	1,200.00 ล้านบาท
ปีที่ 11	524.45 ล้านบาท	ปีที่ 25	1,200.00 ล้านบาท
ปีที่ 12	544.19 ล้านบาท	ปีที่ 26	1,200.00 ล้านบาท
ปีที่ 13	563.92 ล้านบาท	ปีที่ 27	1,200.00 ล้านบาท
ปีที่ 14	583.65 ล้านบาท		

ลักษณะการชำระผลประโยชน์ตอบแทน

ถ้าสัญญาร่วมการทำงานสิ้นสุดลงก่อนถึงกำหนด บริษัทย่อมไม่มีภาระที่จะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ตามระยะเวลาของสัญญาร่วมการทำงานที่เหลือ แต่ กสท. อาจมีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากบริษัทได้ถ้าหากบริษัททำผิดสัญญา ซึ่งเป็นข้อกำหนดของสัญญาทั่วไป

บริษัทต้องชำระเงินค่าผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท. เป็นรายงวด ๆ ละ 3 เดือน เป็นจำนวนเงินงวดละเท่า ๆ กันของแต่ละปีของการดำเนินการตามสัญญา โดยบริษัทจะต้องชำระภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นงวดนั้น ๆ และยินยอมส่งมอบผลประโยชน์ส่วนที่จะต้องชำระเพิ่มขึ้นจากผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำให้ กสท. ทั้งจำนวนภายใน 90 วันหลังจากวันครบ 12 เดือนของการดำเนินงานในแต่ละปี โดยบริษัทจะต้องจัดส่งงบดุลและงบกำไรขาดทุนให้ กสท. ตรวจสอบภายใน 90 วันนับจากวันปิดงวดบัญชีประจำปีของบริษัท

การเลิกสัญญา

สัญญาจะสิ้นสุดลงหรือจะรับสิ้นไปด้วยกรณีต่อไปนี้

- (1) เมื่อสัญญาครบกำหนด
  - (2) เมื่อ กสท. บอกเลิกสัญญาเนื่องจากบริษัทไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือปฏิบัติผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดและทำให้ กสท. ได้รับความเสียหายและบริษัทมิได้ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก กสท.
  - (3) เมื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันเลิกสัญญา
  - (4) เมื่อบริษัทล้มละลาย
  - (5) เมื่อ กสท. บอกเลิกสัญญาในกรณีที่บริษัทตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ กสท. ได้แจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน
- ในกรณีที่มีการเลิกสัญญา (ทำให้บริษัทไม่อาจให้บริการตามสัญญาร่วมการทำงานได้อีกต่อไป) สัญญาร่วมการทำงานระบุให้ กสท. และบริษัทมีสิทธิและหน้าที่โดยสรุปดังนี้

- (1) บริษัทต้องส่งมอบอาคารสถานที่บางแห่งซึ่งใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ตามที่ระบุในสัญญาร่วมการทำงานและ/หรือเครื่องและอุปกรณ์ที่ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กสท. คืนให้แก่ กสท.
- (2) บริษัทและ กสท. จะต้องตรวจสอบและชำระหนี้ที่ค้างชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 120 วัน
- (3) บริษัทต้องโอนหลักประกันการใช้บริการทั้งหมดที่บริษัทได้รับจากผู้ให้บริการ และสัญญาให้บริการให้แก่ กสท. ภายใน 90 วัน และ กสท. จะคืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่บริษัทมอบไว้ให้ กสท. คืนให้แก่บริษัทต่อไป

เงื่อนไขอื่น ๆ

- (4) บริษัทจะต้องแจ้งให้ กสท ทราบถึงการปรับปรุงใด ๆ เกี่ยวกับระบบการให้บริการที่บริษัทได้ดำเนินการไปแล้ว
- (5) บริษัทต้องจัดการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ กสท
- (6) ในกรณีที่บริษัททำผิดสัญญา กสท มีสิทธิปรับบริษัทและริบหลักประกันที่บริษัทได้ให้ไว้กับ กสท (หนังสือค้ำประกันธนาคาร) ทั้งนี้ การเรียกเบี้ยปรับจะไม่ตัดสิทธิ กสท ในการเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทในการไม่ปฏิบัติตามสัญญา
- (1) บริษัทเป็นผู้จัดหาเครื่อง รวมทั้งอะไหล่และอุปกรณ์ในส่วนที่เป็นโครงข่ายการให้บริการ โดยบริษัทจะโอนเครื่องและอุปกรณ์ดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ กสท และ กสท ให้สิทธิบริษัทในการใช้ทรัพย์สินนี้เพื่อนำไปให้บริการแต่เพียงผู้เดียวตลอดอายุสัญญา
- (2) กสท อนุญาตให้บริษัทใช้สถานที่ของ กสท เพื่อติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ตลอดจนอาคารสำหรับติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ โดยบริษัทไม่ต้องชำระค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอื่นใดให้แก่ กสท และในกรณีที่บริษัทต้องการใช้อาคารอื่นนอกเหนือจากนี้เพื่อเป็นสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ บริษัทจะต้องแจ้งขออนุมัติจาก กสท ก่อน ซึ่งหากสถานที่ดังกล่าวบริษัทไม่ได้มีกรรมสิทธิ์ บริษัทต้องทำการเช่าในนามของบริษัท โดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าเช่าและค่าใช้จ่ายใด ๆ เองทั้งสิ้น
- (3) ในกรณีที่ กสท จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้ผู้ประกอบการเอกชนให้บริการโทรคมนาคมและแข่งขันกันโดยเสรีที่ไม่มีอยู่ในปัจจุบันแต่มีการบังคับใช้ในอนาคต กสท ไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามสัญญานี้ให้แก่บริษัท
- (4) ในการดำเนินงานตามสัญญา ไม่ว่าการบริหาร การหาผู้ให้บริการ การโฆษณา หรือการทำนิติกรรมใด ๆ กับบุคคลภายนอกหรือผู้ให้บริการ บริษัทจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการเองในนามบริษัท โดย กสท จะไม่รับผิดชอบในการผูกพันทั้งหลายที่บริษัทมีต่อบุคคลภายนอก
- (5) ตลอดอายุสัญญา บริษัทจะไม่ขออนุญาตตั้งสถานีวิทยุคมนาคมและใช้เครื่องวิทยุโทรคมนาคมตาม พ.ร.บ. วิทยุโทรคมนาคม พ.ศ. 2498 เพื่อการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ไม่ว่าระบบใดแก่สาธารณชนจากกรมไปรษณีย์โทรเลข สถานีวิทยุคมนาคมทั้งหมดที่ใช้ในการให้บริการตามสัญญาจะต้องเป็นสถานีวิทยุคมนาคมของ กสท
- (6) บริษัทต้องไม่รับจัดให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์หรือรับขายโครงข่ายการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์จากหน่วยงานหรือบุคคลอื่นอันมีลักษณะเป็นการแข่งขันหรือน่าจะเกิดความเสียหายต่อการให้บริการตามสัญญานี้
- (7) บริษัทเป็นผู้ชำระภาษีและ/หรือค่าธรรมเนียมใด ๆ ตามกฎหมายที่เกิดจากการให้บริการนี้
- (8) บริษัทยินยอมให้ตัวแทนของ กสท เข้าเป็นกรรมการบริหารของบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ด้วยอย่างน้อย 1 คน
- (9) ในการเรียกเก็บเงินค่าใช้บริการหรือค่าธรรมเนียมจากผู้ให้บริการ บริษัทสามารถลดหรือยกเว้นการเรียกเก็บได้ในกรณีที่บริษัทจัดการรายการส่งเสริมการขายของบริษัทตามความเหมาะสมกับภาวะตลาด
- (10) บริษัทจะแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นตัวแทนเพื่อจัดให้บริการ (Service Provider) ของบริษัทไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก กสท ก่อน โดยการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อจัดให้บริการดังกล่าวไม่ทำให้บริษัทหลุดพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้ การกระทำใด ๆ ของตัวแทนถือเสมือนเป็นการกระทำของบริษัทและผูกพันบริษัททุกประการ
- (11) ในกรณีที่ กสท ทำสัญญาให้ผู้ประกอบการเอกชนรายอื่นดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในลักษณะเดียวกัน โดยมีข้อกำหนด เงื่อนไข อัตราค่าบริการและหรืออัตราส่วนแบ่งเงินผลประโยชน์ตอบแทนที่แตกต่างไปที่ทำให้บริษัทเสียเปรียบในประการที่สำคัญหรือมีผลกระทบในทางลบต่อบริษัท บริษัทและ กสท จะพิจารณาร่วมกันเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่บริษัท

6.6.2 ข้อตกลงระหว่างองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2537”)

บริษัทเข้าทำสัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2537 ก่อนมีการประกาศใช้ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งกำกับดูแลระบบการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้ประกอบการต่าง ๆ ปัจจุบันการเชื่อมต่อโครงข่ายจึงต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าว ดังนั้น บริษัทจึงมีสิทธิและหน้าที่ในการเชื่อมต่อโครงข่ายกับผู้ประกอบการรายอื่นตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศดังกล่าว

ข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2537 ดังต่อไปนี้จึงเป็นการสรุปข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2537
ลักษณะสัญญา	ค่าเชื่อมโยงสัญญาณของผู้ใช้โทรศัพท์ของบริษัทเข้ากับโครงข่ายของทีโอที
คำตอบแทน	ทีโอทีจะคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) ตามจำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่าในอัตราเลขหมายละ 200 บาทต่อเดือน (ภายหลัง ทีโอทีตกลงลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายลงเลขหมายละ 22 บาทต่อเดือน) (2) ครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจากบริษัทตามสัญญาระหว่าง กสท. และบริษัท ยกเว้นส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการระหว่างโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในเครือข่ายของ กสท. และบริษัท <p>ในกรณีที่บริษัทปฏิบัติผิดข้อตกลงฉบับนี้เป็นเหตุให้ ทีโอที เรียกให้ กสท. ชำระเงินค่าเชื่อมโยงโครงข่ายหรือเงินอื่นใด รวมทั้งค่าเสียหายแทนบริษัทแล้ว บริษัทยินยอมชำระเงินให้ กสท. เป็น 2 เท่าของจำนวนเงินที่ กสท. ชำระแทนบริษัทไป นอกจากนี้ หาก กสท. ร้องขอ บริษัทยินยอมวางหลักประกันให้ กสท. เป็นจำนวนเงินเท่าที่บริษัทต้องชำระให้ทีโอที</p>
วิธีการชำระคำตอบแทน	บริษัทยินยอมชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย ค่าเช่าวงจรเชื่อมโยง หรือเงินอื่นใดที่ต้องชำระให้แก่ ทีโอทีตามกำหนดเวลา

หมายเหตุ

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทได้แจ้งให้ ทีโอที และ กสท. ทราบว่าอัตราและการเก็บค่าเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวขัดแย้งกับกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงดังกล่าวกับ ทีโอที แล้ว (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 2.3.4 (ข) – ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย (Access and Interconnection) และข้อ 3.1.2 (ง) – ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกบัญชีเรื่องวิธีการคิดคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ของบริษัท)

6.6.3 ข้อตกลงระหว่างองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยง โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัท (“สัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2544”)

บริษัทเข้าทำสัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2544 ก่อนมีการประกาศใช้ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้ประกอบการ ปัจจุบันการเชื่อมต่อโครงข่ายต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ดังนั้น บริษัทจึงมีสิทธิและหน้าที่ในการเชื่อมต่อโครงข่ายกับผู้ประกอบการรายอื่นตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศดังกล่าว

ข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2544 ตามรายละเอียดข้างล่างนี้จึงเป็นการสรุปข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	วันที่ 2 เมษายน 2544
ลักษณะสัญญา	<ol style="list-style-type: none"> (1) บริษัทตกลงชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรเติมเงินล่วงหน้าให้แก่ทีโอทีในอัตราร้อยละ 18 ของราคาค่าหน้าบัตร (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) (2) กสท. ตกลงชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรเติมเงินล่วงหน้าให้แก่ทีโอทีเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจากบริษัท ยกเว้นส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการระหว่างโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในเครือข่ายของ กสท. และบริษัท

หมายเหตุ

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทได้แจ้งให้ทีโอทีและ กสท ทราบว่าอัตราและการเก็บค่าเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวขัดแย้งกับกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 2.3.4 (ข) – ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย (Access and Interconnection) และข้อ 3.1.2 (ง) – ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกบัญชีเรื่องวิธีการคิดคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ของบริษัท)

6.6.4 สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ปัจจุบัน บริษัทได้เข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (รวมทั้งบันทึกแก้ไขเพิ่มเติม) กับผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมรายอื่นจำนวน 7 ราย ได้แก่ (1) บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (2) ดีแทค ไตรเนต (3) กสท (4) บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด (5) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (6) บริษัท ทู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด และ (7) บริษัท ทู อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด โดยจัดทำเป็นสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกรณีที่บริษัทเป็นผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายฉบับหนึ่งและกรณีที่บริษัทเป็นผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายอีกฉบับหนึ่ง ทั้งนี้สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทกับ บริษัท ทู อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด บริษัทเป็นผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายแต่เพียงฝ่ายเดียว

สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้นมีสาระสำคัญที่คล้ายกัน ดังนี้

อายุสัญญา	มีผลใช้บังคับตลอดไปจนกว่าจะมีการบอกเลิกสัญญา การระงับตามข้อกำหนดของสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม
หน้าที่ของผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่าย	<ol style="list-style-type: none"> (1) จัดให้ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายเชื่อมต่อโครงข่ายเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายได้ที่จุดเชื่อมต่อใด ๆ ที่มีความเป็นไปได้ทางเทคนิค (2) จัดหาสถานที่หรือพื้นที่ตามที่ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายร้องขอใช้โครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว ณ จุดเชื่อมต่อในอัตราอ้างอิงต้นทุน (Cost-based Basis) รวมถึงการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคต่าง ๆ (3) จัดระเบียบการเข้าสถานที่และการทำงานร่วมกัน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและบำรุงรักษา (4) ยินยอมให้ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายเข้าไปซ่อมแซมหรือบำรุงรักษาอุปกรณ์ในสถานที่หรือพื้นที่ร่วมได้ตามความเหมาะสมตลอดเวลา
หน้าที่ของผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่าย	<ol style="list-style-type: none"> (1) รับผิดชอบค่าใช้จ่ายและดูแลอุปกรณ์และทรัพย์สินนับจากจุดเชื่อมต่อไปทางโครงข่ายของผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งขอใช้อาคารสถานที่ สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น (2) ยินยอมและให้ความร่วมมือกับผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายในขั้นตอนการตรวจตราในอาคารสถานที่เมื่อมีเหตุอันสมควร (3) ห้ามโอนสิทธิการใช้อาคารสถานที่ไม่ว่ากรณีใด ๆ ไปให้บุคคลอื่นใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นเข้าครอบครอง เว้นแต่จะได้รับคามยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของอาคารสถานที่และ/หรือผู้ให้ใช้อาคารสถานที่
หน้าที่ของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย	<ol style="list-style-type: none"> (1) รายงานเหตุเสีย ตามหลักเกณฑ์การใช้งานและการบำรุงรักษาที่คู่สัญญาจะได้ร่วมกันกำหนดขึ้นภายหลังวันทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (2) ร่วมประชุมกำหนดรายละเอียดการทำงาน เช่น การประมาณการทราฟฟิค (Traffic)
ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ของตนเอง	คู่สัญญาแต่ละฝ่ายมีหน้าที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ในส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์หรืออยู่ในความครอบครองของตนเอง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในส่วนที่ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง
การชำระเงิน	<ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายจะต้องชำระเงินให้แก่ผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายภายใน 30 วันนับจากวันที่ระบุไว้ในใบเรียกเก็บเงิน (2) ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายจะต้องเป็นผู้ชำระหนี้สูญ ในกรณีที่ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายไม่สามารถเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการต้นทางได้
ดอกเบี้ยผิดนัด	ร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยคำนวณตั้งแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันที่คู่สัญญาชำระเงินตามใบเรียกเก็บเงินเต็มจำนวน

การเลิกสัญญา	(1) การยกเลิกและการระงับสัญญาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของ กสทช. (2) การยกเลิกหรือการระงับการเชื่อมต่อโครงข่ายเนื่องจากการผิดนัดชำระเงินจะต้องได้รับความยินยอมจาก กสทช. ก่อน
การเปลี่ยนแปลง การแก้ไข และการทบทวนสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม	คู่สัญญาจะต้องพิจารณาทบทวนสัญญาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายอาจตกลงเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาโดยความเห็นชอบจาก กสทช. เมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้เกิดขึ้น (1) มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎระเบียบด้านการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง (2) มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตของแต่ละฝ่าย (3) ข้อสัญญาส่วนใดส่วนหนึ่งพ้นสภาพบังคับหรืออยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมจะนำมาใช้บังคับอีกต่อไป

6.6.5 สัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) ระหว่าง บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัทได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ("ทีโอที") โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งจะทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด สามารถดำเนินการให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของทีโอทีได้โดยจะต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ทีโอที ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายละเอียดข้อสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) ที่สรุปไว้ต่อไปนี้เป็น การให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	23 เมษายน 2561
อายุสัญญา	23 เมษายน 2561 ถึง 3 สิงหาคม 2568
ลักษณะสัญญา	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่าย ย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งทีโอทีได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จาก คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยมี รายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งจะทำให้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด สามารถ ดำเนินการให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของทีโอทีได้
ค่าตอบแทน	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด จะต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ ทีโอที ตามรายละเอียดและวิธีการคำนวณค่าบริการที่กำหนดไว้ในสัญญา

6.6.6 สัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ระหว่าง บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัทอนุมัติให้บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด ("เทเลแอสเสท") ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม กับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ("ทีโอที") ซึ่งเทเลแอสเสทตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษา เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ("อุปกรณ์โทรคมนาคม") และตกลงนำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวออกให้เช่าแก่ทีโอที เพื่อให้ทีโอทีสามารถเช่า ใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวเพื่อให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz เทเลแอสเสทจะได้รับค่าเช่าและ ค่าบริการจากทีโอที โดยมีรายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายละเอียดข้อสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่สรุปไว้ต่อไปนี้เป็น การให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	23 เมษายน 2561
อายุสัญญา	23 เมษายน 2561 ถึง 3 สิงหาคม 2568

ลักษณะสัญญา

เทเลแอ็สเสท ตกลงบริหารจัดการ ติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม และตกลงนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวออกให้เช่าแก่ทีโอที ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 เมกะเฮิรตซ์ (MHz) ช่วง 2310 - 2370 MHz (“คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz”) เพื่อให้ ทีโอที นำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวไปให้บริการโทรคมนาคมแก่ผู้ใช้บริการบนโครงข่ายคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ต่อไป

คำตอบแทน

ทีโอทีตกลงชำระค่าเช่าและค่าบริการตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมให้แก่ เทเลแอ็สเสท เป็นรายเดือนเฉพาะในส่วนของการดำเนินงานที่ส่งมอบซึ่งผ่านการตรวจรับและเปิดใช้งานได้เรียบร้อยแล้ว ตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา

**สิทธิและหน้าที่หลักของ
เทเลแอ็สเสท**

- (1) ดำเนินการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ (รวมถึง Software ที่เกี่ยวข้อง) ตามสถานที่ และ คุณสมบัติและมาตรฐานทางเทคนิค (Specifications) ตามที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าฯ โดย คู่สัญญาได้กำหนดจำนวนอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ที่เทเลแอ็สเสทจะต้องจัดหาทั้งหมดจำนวน 21,300 สถานีฐาน (Base Station) ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2564
- (2) บำรุงรักษา และซ่อมแซมแก้ไขอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ (ทั้งระบบ Hardware และ Software) ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้โดยมีประสิทธิภาพตามข้อตกลงมาตรฐานการให้บริการ (Service Level Agreement) และตามประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

**สิทธิและหน้าที่หลักของ
ทีโอที**

- (1) ควบคุมและบริหารจัดการและใช้โครงข่ายคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของทีโอที
- (2) มีสิทธิเข้าถึงระบบจัดเก็บและประมวลผลและครอบครองข้อมูลรายละเอียดการใช้งานของบริการ ประเภทต่าง ๆ
- (3) ควบคุมระบบบริหารจัดการและควบคุมเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม
- (4) อำนาจความสะดวกแก่เทเลแอ็สเสท ในการเข้าปฏิบัติงานกับอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ที่ให้เช่าที่อยู่ในพื้นที่ของทีโอที
- (5) ประสานงานในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่เทเลแอ็สเสท ในการนำเข้าอุปกรณ์ โทรคมนาคมฯ ตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและการขอใบอนุญาตทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ จากหน่วยงานของรัฐ เช่น ใบอนุญาตติดตั้งสถานีวิทยุคมนาคม และใบอนุญาตใช้เครื่องวิทยุคมนาคม
- (6) ปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมและเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz เพื่อการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของทีโอที